

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO

Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŽEMĖS ŪKIO VALDŲ MODERNIZAVIMAS“ ANTROSIOS IR TREČIOSIOS
VEIKLOS SRIČIŲ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. spalio 31 d. Nr. 3D-480
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2010, Nr. [125-6405](#)), 9.2 ir 9.10 punktais ir atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1312/2011 (OL 2011 L 339, p. 1), ir į 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. balandžio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 335/2013 (OL 2013 L 105, p. 1), nuostatas ir siekdamas efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3D-447](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 70-3550 (2013-07-01), i. k. 1132330ISAK003D-447

1. t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisykles (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas taikomas paramos paraiškoms, pateiktoms iki 2010 m. gruodžio 31 d.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 3D-480

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽEMĖS ŪKIO VALDŲ MODERNIZAVIMAS“ ANTROSIOS IR TREČIOSIOS VEIKLOS SRIČIŲ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. gruodžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1312/2011 (OL 2011 L 339, p. 1), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. balandžio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 335/2013 (OL 2013 L 105, p. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2007, Nr. [22-839](#); 2009, Nr. [43-1667](#)), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programa, patvirtinta 2007 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2007) 5076 (su paskutiniais pakeitimais, patvirtintais 2009 m. gruodžio 14 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C (2009) 10216) (toliau – Programa), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#); 2012, Nr. [18-830](#)), Finansų inžinerijos priemonių administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 3D-503 (Žin., 2009, Nr. [84-3554](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776
Nr. [3D-447](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 70-3550 (2013-07-01), i. k. 1132330ISAK003D-447

II. SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

2. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija – Ministerija.

Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos – Agentūra.

Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumentas – BPD.

Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai – EŽŪFKP.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Bendrosios išlaidos** – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams, konsultuojantiems techniniais, ekonominiais ir organizaciniais projekto rengimo ir įgyvendinimo klausimais, kai tokios paslaugos nėra tęstinė ar periodinė veikla, susijusi su asmens įprastine veikla ir išlaidomis, taip pat statinio projekto (įskaitant ekspertizę) rengimo išlaidos, projekto techninio tyrimo, patentų ir licencijų įsigijimo išlaidos.

3.2. **Didžiausiasis įkainis** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 3D-330 „Dėl didžiausiųjų įkainių tinkamoms finansuoti išlaidoms

pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės nustatymo metodikos patvirtinimo“ nustatytas įkainis, pagal kurį apskaičiuojama didžiausia mokėtina paramos suma. Didžiausiasis įkainis nustatomas eurai be pridėtinės vertės mokesčio.

3.3. **Finansinis tarpininkas** – juridinis asmuo, atrinktas fondo valdytojo pagal nustatytus kriterijus, dalyvaujantis įgyvendinant finansų inžinerijos projektą.

3.4. **Fondo valdytojas** – finansų inžinerijos priemonę valdanti ir administruojanti finansų įstaiga, su kuria pasirašoma finansavimo sutartis ir kuriai pervedamos lėšos kuriant fondą.

3.5. **Parama žemės ir miškų ūkiui (toliau – parama)** – EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, skirtos žemės ir miškų ūkiui remti.

3.6. **Paramos paraiška** – nustatytos formos dokumentas, kurį teikia Agentūrai pareiškėjas, siekiantis gauti paramą.

3.7. **Paramos sutartis** – paramos projektams, įgyvendinamiems pagal priemonę, skyrimo sutartis, kai tokia sutartis sudaroma.

3.8. **Pareiškėjas** – asmuo, nustatyta tvarka teikiantis paramos paraišką.

3.9. **Projektas** – visuma dokumentų, kuriuose nurodomi verslo plane (projekto apraše) numatyti veiksmai, pagrįsti paramos paraiškoje, jos prieduose ir tam tikrose duomenų bazėse esama informacija ir pinigų suma numatytiems projekto tikslams pasiekti.

3.10. **Projekto kontrolės laikotarpis** – penkerių metų laikotarpis nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi projekte ir paramos sutartyje numatytų įsipareigojimų.

3.11. **Verslo planas** – vadovaujantis Verslo plano finansinei paramai gauti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos I krypties „Žemės, maisto ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“ priemonės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 3D-220, parengtas dokumentas, kuriame techniškai, finansiškai, ekonomiškai ir socialiniu atžvilgiu pagrindžiami investavimo tikslai, nurodomos projektui įgyvendinti reikalingos lėšos ir terminai.

3.12. **Žemės ir miškų ūkio inovacija (toliau – inovacija)** – nauja technologija, idėja, metodas naujiems žemės ir miškų ūkio procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

3.13. **Žemės ūkio valda (toliau – valda)** – žemės ūkio veiklos ar alternatyviosios veiklos subjekto plėtojamos žemės ūkio veiklos ir (arba) alternatyviosios veiklos gamybos vienetų visuma, susijusi bendrais teisiniais, techniniais ir ekonominiais santykiais.

3.14. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą ir jų apdorojimą bei savo pagamintų ir apdorotų žemės ūkio produktų perdirbimą ir (arba) paruošimą realizuoti (išskyrus maisto produktų gamybą ir realizavimą iš ne savo ūkyje pagamintų ir apdorotų žemės ūkio produktų) ir paslaugas žemės ūkiui.

3.15. **Žemės ūkio paskirties žemė** – žemė, naudojama arba tinkama naudoti žemės ūkio produktų gamybai, įskaitant žemės naudotojui priklausančiais gyvenamaisiais namais ir ūkiniais pastatais užstatytus plotus, jei jie nesuformuoti kaip atskiri sklypai.

3.16. **Žemės ūkio naudenos (toliau – ŽŪN)** – dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamos arba tinkamos naudoti žemės ūkio augalams auginti.

3.17. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema (toliau – ŽŪMIS)** – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

3.18. **Žemės ūkio technika** – traktoriai, universalios traktorių priekabos (puspriekabės), žemės ūkio mašinos, specializuotos transporto priemonės produkcijai vežti, įranga, darbų mechanizavimo proceso įrenginiai, kurie dažnai yra ne savarankiški vienetai, o technologinės linijos ar gamybinio proceso įrenginių dalis, įtaisai (laistymo įrenginiai ir kt.) žemės ūkio darbams atlikti. Prie žemės ūkio technikos kategorijos nepriskiriama technika,

kuri iš dalies gali būti naudojama ir žemės ūkio gamyboje, tačiau yra pagaminta įvairių ūkio šakų arba kitoms reikmėms (kelių transporto priemonės (krovininiai ir lengvieji automobiliai, autobusai, automobilių priekabos ir puspriekabės, motociklai, miško technika), kitos transporto priemonės (judančios vandeniui, oru ir bėgiais, t. y. laivai, orlaiviai, traukiniai ir kt.), kelių ir statybinės mašinos (kranai, keltuvai, greideriai), įvairūs ne žemės ūkio paskirties gamybinių patalpų įrenginiai (kompresoriai, autokrautuvai, plovimo, valymo mašinos ir kt.), komunalinė, buitinė, organizacinė ir kita technika).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153, ir kituose teisės aktuose.

III. PRIEMONĖS TIKSLAI

5. Bendrasis tikslas – didinti žemės ūkio konkurencingumą, diegiant naujus procesus, naujas technologijas ir inovacijas.

6. Specialieji tikslai:

6.1. modernizuoti ir restruktūrizuoti fizinį potencialą;

6.2. didinti ūkininkų pajamas iš žemės ūkio ir su juo susijusios veiklos;

6.3. skatinti didesnę žemės ūkio produktų gamybos pridėtinę vertę;

6.4. skatinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį pirminės energijos balanse, siekiant stabdyti klimato kaitą ir pagerinti oro kokybę.

7. Veiklos tikslai:

7.1. paremti ūkininkus ir didinti modernizuotų žemės ūkių skaičių;

7.2. didinti ūkininkų pajamas iš žemės ūkio ir su juo susijusios veiklos;

7.3. gerinti aplinkos apsaugą;

7.4. didinti žemės ūkyje sukuriama ekonominę vertę ir darbo našumą;

7.5. gauti energetinę žaliavą – biomasę, kuri iš dalies pakeistų importuojamas žaliavas (naftą, dujas, anglis) bei sumažintų anglies dvideginio išmetimą, kuris lemia klimato šiltėjimą.

IV. PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO BŪDAI IR REMIAMA VEIKLA

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

¹1. Programos priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ įgyvendinimo būdai:

¹1.1. pareiškėjas teikia paramos paraišką gauti tik investicinę paramą;

¹1.2. pareiškėjas teikia paramos paraišką gauti tik paskolą;

¹1.3. pareiškėjas teikia paramos paraišką gauti investicinę paramą ir paskolą.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

8. Pagal Programos priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ (toliau – priemonė) remiamos veiklos sritys:

8.1. antroji veiklos sritis:

8.1.1. žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) paslaugų žemės ūkiui teikimas¹;

¹ Remiamas paslaugų žemės ūkiui teikimas, nurodytas Paslaugų žemės ūkiui, kurioms taikoma pelno mokesčio lengvata, sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1K-313 (*Žin.*, 2004, Nr. 12-346, Nr. 188-7016), 1, 7, 8, 9, 10, 16 (šiuo punktu nurodytas paslaugas gali

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-197](#), 2008-04-09, *Žin.*, 2008, Nr. 42-1568 (2008-04-12), i. k. 1082330ISAK003D-197

8.1.2. biodujų gamyba iš ūkyje susidarančių atliekų. Pagamintos biodujos gali būti naudojamas tik valdos reikmėms;

8.1.3. prekinių žemės ūkio produktų (pagamintų ir (arba) išaugintų valdoje) apdorojimas (rūšiavimas, pakavimas, surinkimas ir t. t.), perdirbimas ir tiekimas rinkai (arba kooperatyvo, kuris iki paramos paraiškos pateikimo yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvu, supirktų iš savo narių jų ūkiuose pagamintų ir (arba) išaugintų žemės ūkio produktų parengimas, perdirbimas ir tiekimas rinkai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

8.2. trečioji veiklos sritis:

8.2.1. trumpos rotacijos plantacinių želdinių įveisimas.

9. Pagal antrąją veiklos sritį numatyti prioritetiniai sektoriai (mažėjančia tvarka):

9.1. gyvulininkystė:

9.1.1. mėsinių galvijininkystė;

9.1.2. kitos gyvulininkystės šakos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

9.2. augalininkystė:

9.2.1. linininkystė ir sėklininkystė;

9.2.2. sodininkystė, Uogininkystė ir daržininkystė;

9.2.3. rapsų auginimas;

9.2.4. kitos augalininkystės šakos;

9.3. paslaugų žemės ūkiui teikimas.

V. LĖŠOS PRIEMONĖS VEIKLOS SRITIMS ĮGYVENDINTI, PARAMOS IR PASKOLOS DYDŽIAI, PASKOLOS TRUKMĖ

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

10. Lėšos priemonės veiklos sritims įgyvendinti skiriamos iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete.

11. Paramos suma, skirta kvietimui teikti paramos paraiškas pagal kiekvieną veiklos sritį, sektorių, subsektorių nustatoma atskiru žemės ūkio ministro įsakymu, atsižvelgiant į privalomus įgyvendinti įsipareigojimus.

12. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

13. Pagal šios priemonės antrąją veiklos sritį:

13.1. finansuojama iki 40 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų; ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse – iki 50 proc. Ūkis laikomas esančiu mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse, jei ne mažiau kaip 50 proc. jo žemės ūkio paskirties žemės ploto arba kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių žemės ūkio paskirties žemės ploto yra mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse (Mažiau palankių ūkininkauti vietovių nustatymo tvarka ir mažiau palankios ūkininkauti vietovės patvirtintos Lietuvos

teikti tik ūkininkai), 18 (išskyrus narių ūkių buhalterinės apskaitos tvarkymo paslaugas), 19 punktuose ir Paslaugų žemės ūkiui sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 528 (*Žin.*, 2003, Nr. 4-164; 2008, Nr. 31-1093), 2.9.5 punkte.

Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-72 (Žin., 2004, Nr. 34-1111);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

13.1¹. pienininkystės ūkiams, vykdančioms kompleksinį pirminio žemės ūkio produkto gamybos ir savo valdoje pagaminto produkto (pieno) perdirbimo projektą arba vykdančioms tik savo valdoje pagaminto produkto (pieno) perdirbimo projektą, finansuojama iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų; ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse – iki 60 proc.;

Papildyta punktu:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin., 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

13.2. jauniems ūkininkams³ finansuojama iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų; ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse – iki 60 proc.;

13.2¹. jaunųjų ūkininkų pienininkystės ūkiams, vykdančioms kompleksinį pirminio žemės ūkio produkto gamybos ir savo valdoje pagaminto produkto (pieno) perdirbimo projektą arba vykdančioms tik savo valdoje pagaminto produkto (pieno) perdirbimo projektą, finansuojama iki 60 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų; ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse – iki 70 proc.;

Papildyta punktu:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin., 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

13.2². kai prašoma paramos N₁G kategorijos transporto priemonėms (įskaitant Taisyklių 13.1¹ ir 13.2¹ punktus) – finansuojama iki 30 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų; ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir jauniems ūkininkams – iki 40 proc. Pareiškėjas, siekiantis gauti paramą N₁G kategorijos transporto priemonėms, Agentūrai turi pateikti atskirą paramos paraišką;

Papildyta punktu:

Nr. [3D-39](#), 2010-01-25, Žin., 2010, Nr. 12-594 (2010-01-30), i. k. 1102330ISAK0003D-39

13.3. didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui:

13.3.1. kai pareiškėjas nepriklauso partnerių ir (arba) susijusių įmonių grupei – projektui negali viršyti 2 071 680 Lt (dviejų milijonų septyniasdešimt vieno tūkstančio šešių šimtų aštuoniasdešimt litų), o 2007–2013 metų laikotarpiui – 3 452 800 Lt (trijų milijonų keturių šimtų penkiasdešimt dviejų tūkstančių aštuonių šimtų litų). Ši nuostata taikoma ir naujoms kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams);

13.3.2. kai pareiškėjas priklauso partnerių ir (arba) susijusių įmonių grupei – projektui negali viršyti 2 071 680 Lt (dviejų milijonų septyniasdešimt vieno tūkstančio šešių šimtų aštuoniasdešimt litų);

13.3.3. ūkio subjektams, modernizuojantiems žeminius šiltnamius, didžiausia paramos suma projektui ir 2007–2013 metų laikotarpiui negali viršyti 4 488 640 Lt (keturių milijonų keturių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių tūkstančių šešių šimtų keturiasdešimt litų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

Nr. [3D-825](#), 2009-11-02, Žin., 2009, Nr. 132-5765 (2009-11-05), i. k. 1092330ISAK003D-825

Nr. [3D-542](#), 2010-06-07, Žin., 2010, Nr. 67-3364 (2010-06-10), i. k. 1102330ISAK003D-542

13.4. *Neteko galios nuo 2010-06-11*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-542](#), 2010-06-07, Žin. 2010, Nr. 67-3364 (2010-06-10), i. k. 1102330ISAK003D-542

13.5. į didžiausią paramos sumą 2007–2013 metų laikotarpiui paramos gavėjui

³ Asmenys, jaunesni nei 40 metų amžiaus (paramos paraiškos pateikimo metu).

neįskaitoma parama, gaunama pagal Programos priemones:

13.5.1. „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“;

13.5.2. „Naudojimasis konsultavimo paslaugomis“;

13.5.3. „Pusiaur natūrinis ūkininkavimas“;

13.5.4. „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“;

13.5.5. Nitratų direktyvos Nr. 91/676/EEB reikalavimų įgyvendinimo;

13.5.6. BPD priemonės „Investicijos į žemės ūkio valdas“ projektai, finansuojami iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo Programai skirtų lėšų. Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 1 294 800 Lt (vieno milijono dviejų šimtų devyniasdešimt keturių tūkstančių aštuonių šimtų litų)⁴;

13.5.7. „Leader metodo įgyvendinimas“.

14. Pagal šios priemonės trečiąją veiklos sritį:

14.1. finansuojama iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų; ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse – iki 60 proc.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, *Žin.*, 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

14.2. jauniems ūkininkams finansuojama iki 60 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų; ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse – iki 70 proc.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, *Žin.*, 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

14.3. parama trumpos rotacijos želdiniams įveisti negali būti didesnė kaip 5179 Lt/ha;

14.4. didžiausia paramos suma 2007–2013 metų laikotarpiui vienam paramos gavėjui negali viršyti 1 381 120 Lt (vieno milijono trijų šimtų aštuoniasdešimt vieno tūkstančio vieno šimto dvidešimt litų). Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 690 560 Lt (šešių šimtų devyniasdešimt tūkstančių penkių šimtų šešiasdešimt litų).

15. Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų rinkimo etapą gali pateikti vieną projektą pagal kelias antrosios veiklos sritis, bet tik pagal vieną žemės ūkio veiklos prioritetinio sektoriaus subsektorių.

16. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti kitose investicinėse Programos priemonėse (netaikoma pauštininkystės ūkiams).

17. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį EB lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą. Jei parama projektui gauta pagal Taisyklių 7^{1.2} punktą, kreiptis investicinės paramos ir (arba) pakartotinai gauti paramą paskolai galima tik įgyvendinus ankstesnį projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

18. Parama pagal priemonės trečiąją veiklos sritį „Trumpos rotacijos plantacinių želdinių įveisimas“ turi būti skiriama nepažeidžiant valstybės pagalbos teikimo taisyklių, vadovaujantis 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2006 L 379, p. 5). Bendra pagalbos suma, teikiama tai pačiai ūkinei, negali viršyti 690 560 Lt (šešių šimtų devyniasdešimt tūkstančių penkių šimtų šešiasdešimt litų) per trejų fiskalinių metų laikotarpį. Ūkine laikomas subjektas, užsiimantis ekonomine veikla, neatsižvelgiant į jo teisinį statusą. Į ūkines

⁴ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. 3D-278 „Dėl projektų, pateiktų pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD) Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioritetų priemonę „Investicijos į žemės ūkio valdas“ ir tinkamų gauti paramą iš Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programai skirtų lėšų“ (*Žin.*, 2007, Nr. 63-2432).

apibrėžimą įeina savarankiškai dirbantys asmenys, šeimos verslai, tarp jų amatai ar kita veikla, bei reguliariai ekonominę veiklą vykdančios ūkinės bendrijos ar asociacijos⁵.

19. Partnerių ir (arba) susijusių įmonių⁶, sutuoktinių⁷ didžiausia bendra gauta paramos suma 2007–2013 metų laikotarpiui negali viršyti 17 264 000 Lt (septyniolikos milijonų dviejų šimtų šešiasdešimt keturių tūkstančių litų) ir Taisyklių 13.3.3 ir 14.4 punktuose 2007–2013 metų laikotarpiui nustatytos didžiausios paramos sumos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

Nr. [3D-542](#), 2010-06-07, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3364 (2010-06-10), i. k. 1102330ISAK003D-542

19¹. Paukštininkystės ūkiams, vykdančioms investicijas, susijusias su gyvūnų apsaugos ir gerovės ir (arba) aplinkos apsaugos reikalavimų įgyvendinimu, ir priklausantiems partnerių ir (arba) susijusių įmonių grupei, sutuoktiniams, didžiausia bendra gauta paramos suma 2007–2013 metų laikotarpiui negali viršyti 27 622 400 Lt (dvidešimt septynių milijonų šešių šimtų dvidešimt dviejų tūkstančių keturių šimtų litų.).

Papildyta punktu:

Nr. [3D-542](#), 2010-06-07, *Žin.*, 2010, Nr. 67-3364 (2010-06-10), i. k. 1102330ISAK003D-542

20. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos pagal priemonės antrąją veiklos sritį, pareiškėjui gali būti kompensuota dalis kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalis garantinio užmokesčio, jeigu didžiausia paramos suma ir intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms neviršija nustatytų dydžių. Tuo atveju tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos, padarytos ne anksčiau kaip priimtas sprendimas kompensuoti dalį palūkanų ir (ar) dalį garantinio užmokesčio. Jeigu pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos pagal priemonės trečiąją veiklos sritį, pareiškėjui gali būti kompensuota dalis kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalis garantinio užmokesčio, jeigu didžiausia paramos suma ir intensyvumas vienam projektui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms neviršija nustatytų dydžių. Tuo atveju tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos, padarytos po prašymo kompensuoti dalį palūkanų ir (ar) dalį garantinio užmokesčio UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui pateikimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

20¹. Paskolos dydis, trukmė ir paramos intensyvumas, kai paramos paraiška teikiama pagal 7^{1.2} ir 7^{1.3} punktus:

20^{1.1}. Teikiant paramos paraišką gauti paskolą be investicinės paramos (pagal Taisyklių 7^{1.2} punktą):

20^{1.1.1}. paramos intensyvumas, išreikštas bendrosios subsidijos ekvivalentu (toliau – BSE), negali viršyti Taisyklių 13.1–13.1¹, 13.2–13.2² ir 14.1–14.2 punktuose nustatytų didžiausių leistinų paramos intensyvumo dydžių vienam projektui. Paramos intensyvumas, išreikštas BSE, apskaičiuojamas visam lengvatinės paskolos laikotarpiui, atsižvelgiant į 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairių (2006/C 54/08) (OL 2006 C 54, p. 13) 41 punktą ir Komisijos komunikato dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo

⁵ Įmonės apibrėžimas pagal 2004 m. vasario 25 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 364/2004, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 70/2001, įtraukiant į Reglamento taikymo sritį pagalbą moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai (OL 2004 m. specialusis leidimas, 8 skyrius, 3 tomas, p. 64), I priedo 1 straipsnį „Mažų ir vidutinių įmonių apibrėžimas“.

⁶ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB Dėl mikroįmonių, smulkių ir vidutinių įmonių apibrėžimo (L 124, p. 36). Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir finansų ministro 2003 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 4-85/1K-052 „Dėl Smulkaus ir vidutinio verslo subjektų vidutinio sąrašinio metodinio darbuotojų skaičiaus apskaičiavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 23-977).

⁷ Netaikoma 2007 metais paskelbtam paramos paraiškų kvietimui.

pakeitimo (OL 2008 C 14, p. 6) nuostatas (BSE (proc.) sudauginant:

20¹.1.1.1. paskolos diskontuotą dydį, kuris apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikotarpį, kuriam suteikiama paskola (atliekant skaičiavimus, paskolos grąžinimas paskirstomas lygiomis dalimis), ir diskonto normą (diskonto norma = bazinė palūkanų norma (litas arba eurai) + 100 bazinių punktų). Bazinę palūkanų normą nustato Europos Komisija. Kai paskola imama eurai – naudojama euro zonos šalims nustatyta bazinė palūkanų norma, kai litais – Lietuvos Respublikai nustatyta bazinė palūkanų norma. Bazinės palūkanų normos skelbiamos Europos Komisijos Konkurencijos direktorato tinklalapyje adresu http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html;

20¹.1.1.2. paramos dalį (paramos dalis = orientacinė palūkanų norma – faktinė (planuojamos suteikti paskolos) palūkanų norma). Orientacinė palūkanų norma nustatoma prie bazinės palūkanų normos pridėdant kredito įstaigos maržą, nustatytą vadovaujantis Komisijos komunikato dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo nuostatomis;

20¹.1.1.3. tinkamų finansuoti išlaidų, kurioms finansuoti suteikiama paskola, dalį (tinkamų finansuoti išlaidų, kurioms finansuoti suteikiama paskola, dalis = paskolos suma / tinkamų finansuoti išlaidų vertė);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-39](#), 2010-01-25, Žin., 2010, Nr. 12-594 (2010-01-30), i. k. 1102330ISAK0003D-39

20¹.1.2. paramos intensyvumo, išreikšto BSE, suminė vertė (litas arba eurai) nustatoma dauginant tinkamų finansuoti išlaidų vertę ir paramos intensyvumą, išreikštą BSE (proc.);

20¹.1.3. mažiausia paskolos suma – 10 358 Lt (dešimt tūkstančių trys šimtai penkiasdešimt aštuoni litai), didžiausia paskolos suma – iki 1 035 840 Lt (vienas milijonas trisdešimt penki tūkstančiai aštuoni šimtai keturiasdešimt litų);

20¹.1.4. BSE suminė vertė vienam paramos gavėjui negali viršyti Taisyklių 13.3–14.4 punktuose nustatytos didžiausios paramos sumos vienam projektui ir didžiausios paramos sumos 2007–2013 metų laikotarpiui;

20¹.1.5. paskolos trukmė – iki 7 metų.

20¹.2. Teikiant paramos paraišką gauti paskolą kartu su investicine parama (pagal Taisyklių 7¹.3. punktą):

20¹.2.1. paramos intensyvumas, įskaitant BSE, negali viršyti Taisyklių 13.1–13.1¹, 13.2–13.2² ir 14.1–14.2 punktuose nustatytų didžiausių leistinų paramos intensyvumo dydžių vienam projektui;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-39](#), 2010-01-25, Žin., 2010, Nr. 12-594 (2010-01-30), i. k. 1102330ISAK0003D-39

20¹.2.2. mažiausia paskolos suma – 10 358 Lt (dešimt tūkstančių trys šimtai penkiasdešimt aštuoni litai), didžiausia paskolos suma – iki 1 035 840 Lt (vienas milijonas trisdešimt penki tūkstančiai aštuoni šimtai keturiasdešimt litų);

20¹.2.3. paramos suma, įskaitant BSE suminę vertę, vienam paramos gavėjui negali viršyti Taisyklių 13.3–14.4 punktuose nustatytos didžiausios paramos sumos vienam projektui ir didžiausios paramos sumos 2007–2013 metų laikotarpiui;

20¹.2.4. paskolos trukmė – iki 7 metų.

20¹.3. Paskolos gali būti teikiamos tik eurai arba tik litais. Paramos gavėjas be rašytinio Agentūros sutikimo negali keisti paskolos dydžio ir trukmės. Paskolos valiutos keisti negalima.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin., 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

VI. GALIMI PAREIŠKĖJAI

21. Paramos gali kreiptis ūkininkai ar juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) paslaugų žemės ūkiui teikimu ir nustatyta tvarka įregistravę valdą, kooperatinės bendrovės (kooperatyvai), kurios iki paramos paraiškos pateikimo yra pripažintos žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais), taip pat mokslo ir mokymo institucijos, turinčios eksperimentinius, parodomuosius, mokomuosius, bandymų ūkius, užsiimančius žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) paslaugų žemės ūkiui teikimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

22. Pagal trečiąją veiklos sritį „Trumpos rotacijos plantacinių želdinių įveisimas“ paramos gali kreiptis fiziniai ir juridiniai asmenys, teisėtai valdantys ŽŪN.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

23. Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.

24. Paramos paraiškos, pateiktos fizinio ar juridinio asmens kartu su partneriais, nepriimamos.

25. Jei pareiškėjas mirė po paramos paraiškos pateikimo, bet prieš sprendimo skirti paramą priėmimo, paramos paraiška išregistruojama.

26. Suderinus su Agentūra, pareiškėjo prisiimti įsipareigojimai po sprendimo skirti paramą priėmimo galės būti perduoti asmeniui, perimančiam paramos gavėjo įsipareigojimus ir tęsiančiam veiklą, jei jis atitiks pareiškėjo tinkamumo kriterijus ir paramos paraiškų pirmumo atrankos kriterijus įsipareigojimų perėmimo metu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-447](#), 2013-06-27, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3550 (2013-07-01), i. k. 1132330ISAK003D-447

VII. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

27. Pareiškėjui parama negali būti suteikiama, jei:

27.1. pareiškėjas pagal Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL 2004 C 244, p. 2) yra sunkumų turinti įmonė, jei jam yra iškelta byla dėl bankroto arba jis likviduojamas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

27.2. paramos paraiškoje arba pridedamuose dokumentuose ar pagal Agentūros užklausimą pateiktuose dokumentuose Agentūrai pateikė neteisingą informaciją;

27.3. yra priimtas galutinis sprendimas dėl:

27.3.1. pareiškėjo kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš EB ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

27.3.2. paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

27.3.3. pareiškėjo įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinio teisės pažeidimo, susijusio(-ios) su parama. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

27.4. siekdamas palankaus sprendimo bandė daryti įtaką Agentūrai arba Ministerijai;

27.5. *Neteko galios nuo 2008-02-10*

Punkto naikinimas:

27.6. dėl subjektyvių priežasčių neįvykdęs ankstesnio projekto verslo plane užsibrėžtų tikslų ir priežiūros rodiklių netenka teisės kreiptis paramos pagal investicines priemones iki tol, kol nebus pašalinti veiklos trūkumai.

VIII. TINKAMUMO KRITERIJAI PARAMAI GAUTI

28. Tinkamumo kriterijai paramai gauti yra šie:

28.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas tinkamu pareiškėju šių Taisyklių VI skyriuje;

28.2. projektas atitinka šių Taisyklių III skyriuje nurodytus tikslus;

28.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama priemonės veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

28.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų;

28.6. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas⁸, paramos lėšas, iš veiklos gautinas lėšas – kuris turi būti pagrįstas verslo plano (projekto aprašo) finansinių ataskaitų duomenimis;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

28.7. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

28.8. pareiškėjas turi būti įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre teisės aktų nustatyta tvarka⁹;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

28.9. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus¹⁰ (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos arba ūkinės veiklos pradžios balansas);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

28.10. *Neteko galios nuo 2009-05-15*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin. 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

⁸ Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateiktais paskolos suteikimo galimybę liudijančiais dokumentais, o iki mokėjimo prašymo pateikimo paramos gavėjas turi pateikti pasirašytą paskolos sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis, (taikoma, kai parama gauta pagal Taisyklių 7¹.1 punktą). Kai paramos prašoma pagal Taisyklių 7¹.2 arba Taisyklių 7¹.3 punktus, pareiškėjas paramos paraiškoje nurodo projekto finansavimo šaltinį – paskolą, kurią įtraukia į verslo plano skaičiavimus. Jei parama skirta pagal Taisyklių 7¹.3 punktą, iki pirmo mokėjimo prašymo pateikimo paramos gavėjas turi pateikti su finansiniu tarpininku pasirašytą paskolos sutartį. Agentūra neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prievolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų vykdymą.

⁹ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymas Nr. 3D-278 „Dėl žemės ūkio valdų registravimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre“ (Žin., 2008, Nr. 58-2192).

¹⁰ Norintys gauti paramą ūkininkai privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą, vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 (Žin., 2006, Nr. 140-5367). Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už praėjusius finansinius metus.

28.11. pareiškėjas įsipareigoja apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų (išskyrus vagystę) projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas)¹¹;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-556](#), 2009-08-03, *Žin.*, 2009, Nr. 94-4021 (2009-08-06), i. k. 1092330ISAK003D-556

28.12. pareiškėjas be rašytinio Agentūros sutikimo įsipareigoja nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų (vykdyti verslo plane (projekto apraše) numatytą žemės ūkio veiklą), neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto mažiausiai penkerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo datos;

28.13. investicijos turi atitikti EB darbo saugos reikalavimus¹²;

28.14. *Neteko galios nuo 2010-01-24*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, *Žin.* 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

29. Tinkamumo kriterijai taikomi tik antrajai veiklos sričiai:

29.1. pajamos iš žemės ūkio veiklos per 2 metus turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų valdos veiklos pajamų (išskyrus kooperatyvus, mokslo ir mokymo institucijas);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

29.2. nekilnojamasis turtas (statinys), į kurį investuojama, turi priklausyti pareiškėjui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui bendrosios dalinės nuosavybės teise, kai naudojimo nekilnojamuoju turtu tvarka nustatyta notaro patvirtintoje sutartyje ir pareiškėjas investuoja į savo dalį. Žemė po esamais ir (arba) numatomais statyti statiniais pareiškėjo gali būti nuomojama arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas ja ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui¹⁴ nuo paramos sutarties pasirašymo;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

29.3. pareiškėjas, investuojantis į pienininkystės sektorių, privalo turėti pieno kvotą, atitinkančią esamus gamybinius pajėgumus. Jei pareiškėjas yra kooperatyvas, jo nariai privalo turėti pieno kvotą, atitinkančią esamus gamybinius pajėgumus. Jeigu pareiškėjo projekte numatytas gamybinių pajėgumų didinimas, turi būti numatyta bei pagrįsta ir pieno kvotos didinimo galimybė;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

¹¹ Esant draudimo paslaugų prieinamumui.

¹² Techninis reglamentas „Mašinų sauga“ patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 (*Žin.*, 2000, Nr. 23-601), Elektrotechninių gaminių saugos techninis reglamentas patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos standartizacijos departamento direktoriaus 1999 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. 351/61 (*Žin.*, 1999, Nr. 90-2663; 2001, Nr. 54-1932).

¹⁴ Jei žemė yra valdoma nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta statybų galimybė.

29.4. investicijos turi atitikti gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus (šis reikalavimas netaikomas, jei numatytos investicijos neturi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi);

29.5. pareiškėjas privalo būti įgijęs žemės ūkio srities specialybę (įgytas arba nebaigtas (mokosi, jei toliau nesimoko, turi būti surinkta ne mažiau kaip 80 kreditų arba 3200 akademinių valandų) žemės ūkio srities profesinis, aukštasis neuniversitetinis (arba jam prilygintas), aukštasis universitetinis išsilavinimas) arba būti išklauses pagrindinių ūkininkavimo žinių kursus (išklaudyta ūkininkavimo žinių pagrindų arba ūkininkavimo pradmenų mokymo programos (programų kodai 1620205, 261062102, 261062110), arba išklaudyta žemės ūkio ministro ir Žemės ūkio rūmų pirmininko 1992 m. lapkričio 6 d. patvirtinta ūkininkavimo žinių minimumo programa, arba išklaudyta ūkininko ūkio šakų tvarkymo mokymo programa ar kitos darbo rinkos formaliojo profesijos mokymo programos, susijusios su žemės ir (ar) miškų ūkio veikla, kurių trukmė ne mažiau kaip 320 val.), arba turėti didesnę kaip 2 metų ūkininkavimo patirtį. Šis reikalavimas netaikomas juridiniams asmenims;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

29.6. ūkis (ūkininko ar juridinio asmens) nėra naujai besikuriantis ir iki paramos paraiškos pateikimo turi veikti ne trumpiau kaip 2 metus (šis reikalavimas netaikomas kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

Nr. [3D-399](#), 2008-07-21, *Žin.*, 2008, Nr. 86-3433 (2008-07-29), i. k. 1082330ISAK003D-399

29.7. pateiktas verslo planas¹⁶, parengtas pagal šių Taisyklių 2 priede nustatytą formą (išskyrus atvejus, kai pareiškėjas iki šiame punkte numatyto reikalavimo įsigaliojimo datos sudarė sutartį parengti verslo planą pagal Verslo plano finansinei paramai gauti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos I krypties „Žemės, maisto ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“ priemonės reikalavimų aprašą);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

29.8. pateiktame verslo plane (2 priedas) pareiškėjas turi įrodyti, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 3D-350 (*Žin.*, 2009, Nr. 59-2335) (šis reikalavimas netaikomas mokslo ir mokymo institucijoms);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

29.9. ūkis, pretenduojantis gauti paramą sėklininkystei vystyti, privalo būti pripažintas sėklininkystės ūkiu¹⁸;

29.10. investicija turi pagerinti bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus (pvz., įdiegti naujas gamybos technologijas, didinančias žemės ūkio augalų derlingumą, didinti gyvūnų veislumą, kurti alternatyvius energijos šaltinius, kurti geresnės kokybės maisto

¹⁶ Mokslo ir mokymo institucijos pateikia projekto aprašą, kuriame būtų pagrįsti investavimo tikslai, numatytos ir pagrįstos investicijos (be PVM), būtinos projektui įgyvendinti, projektui įgyvendinti reikalingos lėšos ir jų finansavimo būdas bei projekto įgyvendinimo terminai.

¹⁸ Augalų dauginamosios medžiagos tiekėjų atestacijos tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 266 (*Žin.*, 2002, Nr. 79-3349).

produktus ir plėsti pardavimo rinkas, mažinti neigiamą poveikį aplinkai) ir padėti didinti žemės ūkio valdos konkurencingumą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

29.11. jei projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, turi būti pateiktas aplinkosaugos institucijos išankstinis statybos (rekonstrukcijos) techninio projekto įvertinimas, parengtas vadovaujantis Statybos techniniu reglamentu STR 1.05.05:2004 „Statinio projekto aplinkos apsaugos dalis“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 701 (*Žin.*, 2004, Nr. [50-1675](#))¹⁹;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

29.12. gyvulių tankis ūkyje turi būti ne didesnis kaip 1,7 sąlyginio gyvulio vieneto (toliau – SGV)²⁰ viename hektare ŽŪN²¹ (įskaitant žemę, valdomą nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, mėšlui ir (arba) srutomis paskleisti ir (arba) įterpti)²² (taikoma tik gyvulininkystės sektoriui);

29.13. parama teikiama žemės ūkio produktams, kurie išvardyti EB Steigimo sutarties I priede, gamybai ar apdirbti, išskyrus žuvininkystės produktus, cukrinius runkelius, apynius. Parama investicijoms į bitininkystę, vaisių ir daržovių sektorius gali būti skiriama tik toms investicijoms, kurios nefinansuojamos iš kitų fondų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

29.14. ūkiams, kurie yra mažesni kaip 4 ekonominio dydžio vienetai, parama neskiriama²³ (šis reikalavimas netaikomas ūkio subjektams, užsiimantiems tik paslaugų žemės ūkiui teikimu);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

¹⁹ Investiciniuose projektuose numatytiems statybos bei rekonstravimo darbams turi būti parengtas statinių techninis projektas (pateikiamos statinio techninio projekto, bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano) architektūros, technologijos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys), gautas statybos leidimas (pateikiamas ne vėliau kaip iki pirmo mokėjimo prašymo pateikimo dienos), išskyrus nesudėtingus (tarp jų laikinus) statinius (Statybos techninis reglamentas STR1.01.07:2002 „Nesudėtingi (tarp jų laikini) statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 184 (*Žin.*, 2002, Nr. 43-1639). Žemės ūkio paskirties statinių projektams, kurių sąmatinė vertė 500 tūkst. Lt ir daugiau, turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, vadovaujantis Statybos techniniu reglamentu STR.1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 214 (*Žin.*, 2002, Nr. 55-2200). Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla. Jei projekte numatyta statyba ir (ar) rekonstrukcija, bet jai paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami.

²⁰ SGV skaičiavimas atliekamas vadovaujantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006 V priedu. Tais atvejais, kai gyvūnų perskaičiavimo į SGV normos pagal konkrečius gyvūnų pavadinimus nėra nurodytos Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006 V priede, reikia vadovautis Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui tvarkyti, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 (*Žin.*, 2005, Nr. 92-3434; 2007, Nr. 68-2689), priede nurodytais SGV skaičiavimo koeficientais.

²¹ Į dirvą patekusio azoto kiekio ir gyvulių tankio žemės ūkio valdoje nustatymo tvarkos aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 3D-58/D1-82 (*Žin.*, 2007, Nr. 21-808).

²² Mėšlą panaudojančios ir parduodančios įmonės pateikia dokumentus, patvirtinančius šį faktą. Jei pareiškėjo disponuojamos žemės nepakanka užtikrinti, kad būtų neviršytas 1,7 SGV/1 ha ŽŪN, pareiškėjas turi paduoti mėšlo ar srutų perteklių.

²³ Ekonominio dydžio vienetas skaičiuojamas pagal Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio, išreikšto europinio dydžio vienetais, skaičiavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 3D-521 (*Žin.*, 2007, Nr. 126-5141).

29.15. investicijos, numatytos verslo plane pagal šios priemonės antrąją veiklos sritį „Žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) paslaugų žemės ūkiui teikimas“, negalės sutapti su investicijomis pagal šios priemonės veiklos sritį „Nitrato direktyvos ir naujų privalomų Bendrijos standartų įgyvendinimas“. Jei pareiškėjas paramos numato prašyti per abi veiklos sritis, visos tinkamos finansuoti investicijos, susijusios su veiklos srities „Nitrato direktyvos ir naujų privalomų Bendrijos standartų įgyvendinimas“ įgyvendinimu, gali būti finansuojamos tik pagal vieną veiklos sritį;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, Žin., 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

29.16. parama investicijoms į žeminius šiltnamius gali būti skiriama tik toms investicijoms, kurios susijusios su aplinkos apsaugos gerinimu, energijos, vandens ir atliekų panaudojimo efektyvumu.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

30. Pareiškėjas gali teikti vieną paramos paraišką pagal veiklos sritį „Nitrato direktyvos ir naujų privalomų Bendrijos standartų įgyvendinimas“ ir pagal antrąją veiklos sritį. Tuo atveju tinkamumas paramai gauti yra vertinamas pagal abiejų veiklos sričių tinkamumo kriterijus. Jei pareiškėjas neatitinka abiejų veiklos sričių tinkamumo kriterijų, parama gali būti teikiama tik tai veiklos sričiai kurios tinkamumo kriterijus atitinka.

31. Tinkamumo kriterijai taikomi tik trečiajai veiklos sričiai:

31.1. ŽŪN, į kurias investuojama, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) gali būti nuo paramos sutarties pasirašymo ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui tik iš privačių asmenų nuomojamos, valdomos panaudos ar kitais pagrindais. Jei ŽŪN yra valdomos nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamų ŽŪN valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta trumpos rotacijos plantacinių želdinių įveisimo galimybė;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

31.2. pateiktas projekto aprašas, kuriame būtų pagrįsti investavimo tikslai, numatytos ir pagrįstos investicijos (be PVM), būtinos projektui įgyvendinti, projektui įgyvendinti reikalingos lėšos ir jų finansavimo būdas bei projekto įgyvendinimo terminai;

31.3. pareiškėjas turi pateikti įgaliotos institucijos patvirtintą plantacinių želdinių įveisimo energetiniais tikslais projektą. Projekte turi būti numatoma, kad nebus daroma žala drenažo sistemoms²⁴;

31.4. parama teikiama veisiant trumpos rotacijos plantacinius želdinius, kurių laikas tarp 2 kirtimų ne ilgesnis kaip 5 metai (gluosnis, karklas – *Salix L*; drebulė (*Populus tremula L.*, *Populus tremula*, *Populus tremuloides*, baltalksnis – *Alnus incana L.*);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

31.5. apželdinamas plotas turi būti ne mažesnis kaip 1 ha ŽŪN;

31.6. trumpos rotacijos želdiniai turi būti sodinami ŽŪN, laikantis Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų (Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės žemės ūkio naudmenų reikalavimai patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. liepos

²⁴ Siekiant apsaugoti drenažo sistemas nuo sugadinimo, veisiant trumpos rotacijos želdinius, pareiškėjas turi

10 d. įsakymu Nr. 3D-327 (Žin., 2007, Nr. 78-3157). Trumpos rotacijos plantaciniams želdiniams veisti NATURA 2000 teritorijose parama neteikiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

IX. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

32. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su projekto įgyvendinimu susijusios išlaidos, padarytos nuo Europos Komisijos Kaimo plėtros komiteto pritarimo Programai datos (išskyrus su projekto parengimu patirtas išlaidas) iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai dienos. Projektai, kurie bus pateikti 2013 metais ir kuriems bus skiriama parama, turi būti įgyvendinti, paramos lėšos išmokėtos iki 2015 m. gruodžio 31 d.²⁵

33. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta verslo plane (projekto apraše) ir negali viršyti 36 mėnesių nuo paramos sutarties pasirašymo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin., 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

34. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir EB teisės aktų nustatytus reikalavimus. Tačiau paramos lėšomis bus finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiamas bent vienas komercinis pasiūlymas.

35. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

35.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos sutartyje;

35.2. pareiškėjo padarytos įgyvendinant projektą, bet ne anksčiau kaip nuo 2007 m. rugsėjo 19 d. ir ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal Taisyklių 36 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant Taisyklių XVIII skyriuje numatytų pirkimo procedūrų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

35.3. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau nei 2007 m. rugsėjo 19 d. ir ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos, tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant šių Taisyklių XVIII skyriuje numatytų pirkimo procedūrų, nefinansuojamos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

35.4. faktiškai padarytos ir užregistruotos paramos gavėjo apskaitoje išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

35.5. jei investicijos daromos siekiant laikytis naujai patvirtintų ir privalomų Bendrijos standartų, parama turi būti skiriama tik toms investicijoms, kurios daromos siekiant laikytis naujausių Bendrijos standartų. Tuo atveju šiam standartui laikytis skirtas laikotarpis turi būti pratęstas ne ilgiau kaip 36 mėnesiams nuo tos dienos, kurią tas standartas tampa privalomas valdai;

²⁵ Tam, kad paramos lėšos paramos gavėjui būtų išmokėtos iki 2015 m. gruodžio 31 d., paramos gavėjas turi suplanuoti projekto veiklas taip, kad jis pateiktų Agentūrai paskutinį mokėjimo prašymą ne vėliau kaip likus 3 mėn. iki 2015 m. gruodžio 31 d.

35.6. jauniesiems ūkininkams, gaunantiems paramą pagal priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ parama gali būti patvirtinta investicijoms, skirtoms laikytis esamų Bendrijos standartų, kai tai nurodoma verslo plane. Laikotarpis, per kurį turi būti pradėta laikytis standarto, negali viršyti 36 mėnesių nuo įsikūrimo dienos.

36. Išlaidų kategorijos:

36.1. įgyvendinant projektus pagal antrąją veiklos sritį:

36.1.1. nauja žemės ūkio technika, įranga²⁶, (šiai kategorijai negali būti priskirtos jokios transporto priemonės), technologiniai įrenginiai, kompiuterinė įranga, įskaitant programinę, N ir O kategorijų transporto priemonės²⁷, skirta projekto reikmėms (išperkamąją nuoma įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos). Jei įsigyjama teisės aktų nustatyta tvarka privaloma registruoti nauja žemės ūkio technika ar transporto priemonės buvo įregistruotos juridinio asmens, vykdančio žemės ūkio technikos ar transporto priemonių pardavimo veiklą, vardu, pareiškėjas turi pateikti to juridinio asmens raštišką patvirtinimą, įrodantį, kad žemės ūkio technika ar transporto priemonė nebuvo eksploatuota;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

Nr. [3D-39](#), 2010-01-25, *Žin.*, 2010, Nr. 12-594 (2010-01-30), i. k. 1102330ISAK0003D-39

36.1.2. statyba ir rekonstrukcija²⁸:

36.1.2.1. gamybinių pastatų statyba ir rekonstrukcija;

36.1.2.2. Neteko galios nuo 2009-07-17

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

36.1.2.3. naujos statybinės medžiagos;

36.1.2.4. infrastruktūra valdoje, jei ji susijusi su žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) apdorojimu, ir (arba) perdirbimu ir paruošimu realizacijai;

36.1.2.4.1. kelių įrengimas ir (arba) rekonstrukcija;

36.1.2.4.2. vietinio vandentiekio ir vietinės kanalizacijos sistemų įrengimas ir (arba) rekonstrukcija;

36.1.2.4.3. drenažo įrengimas ir (arba) rekonstrukcija;

36.1.2.4.4. artezinių gręžinių, laistymo įrenginių įrengimas ir (arba) rekonstrukcija;

36.1.2.4.5. nedidelio galingumo iki 250 KW galios vėjo jėgainių statyba;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, *Žin.*, 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

36.1.3. daugiamečių vaiskrūmių ir vaismedžių įsigijimas naujam sodui įveisti. ŽŪN, kuriose įveisiamas naujas sodas, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise arba gali būti nuomojamos arba kitaip užtikrintas teisėtas naudojimas jomis ne trumpesiam kaip 10 metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo. ŽŪN, kuriose įveisiamas naujas sodas, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise ir (arba) gali būti nuo paramos sutarties pasirašymo

²⁶ Parama neteikiama cukrinių runkelių nuėmimo technikai ir įrangai įsigyti.

²⁷ Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 (*Žin.*, 2008, Nr. 141-5606).

²⁸ Parama naujų mėšlidžių ir (arba) srutų kauptuvų statybai neteikiama.

ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui tik iš privačių asmenų nuomojamos, valdomos panaudos ar kitais pagrindais. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamų ŽŪN valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta naujo sodo įveisimo galimybė;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, *Žin.*, 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

36.1.4. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali būti ne didesnė kaip 10 000 Lt (dešimt tūkstančių litų). Jei projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, kuriems vykdyti būtina gauti statybos leidimą, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali būti ne didesnė kaip 20 000 Lt (dvidešimt tūkstančių litų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-221](#), 2010-03-15, *Žin.*, 2010, Nr. 31-1459 (2010-03-18), i. k. 1102330ISAK003D-221

36.1.5. projekto viešinimo išlaidos;

36.2. įgyvendinant projektus pagal trečiąją veiklos sritį:

36.2.1. želdinimo projekto parengimas;

36.2.2. želdavietės ir (arba) dirvos paruošimas;

36.2.3. sodinukai;

36.2.4. sodinimo darbai;

36.2.5. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali būti ne didesnė kaip 10 000 Lt (dešimt tūkstančių litų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-221](#), 2010-03-15, *Žin.*, 2010, Nr. 31-1459 (2010-03-18), i. k. 1102330ISAK003D-221

36.2.6. projekto viešinimo išlaidos.

37. Netinkamos finansuoti išlaidos:

37.1. išlaidos, nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 36 punkte;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

37.2. trumpalaikis turtas;

37.3. paprastoji pakeitimo investicija – investicija turimam statiniui arba įrangai ar jų dalims pakeisti nauju statiniu ar įranga, neišplečiant gamybos pajėgumo daugiau nei 25 proc. ir iš esmės nepakeičiant gamybos ar naudojamos technologijos pobūdžio. Prieš 30 arba daugiau metų pastatyto ūkinio statinio nugriovimas ir jo pakeitimas nauju statiniu nelaikoma pakeitimo investicija. Prieš 5 metus ir seniau įsigytos ir ūkinėje veikloje naudojamos, neatitinkančios saugos reikalavimų ir neigiamą poveikį aplinkai darančios technikos ir (arba) įrangos pakeitimas nauja šiuolaikine technika ir (arba) įranga nelaikoma pakeitimo investicijomis³¹;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

37.4. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant Taisyklių XVIII skyriuje nurodytų procedūrų (jei nenustatyti didžiausieji įkainiai. Žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstrukcijos finansavimo atveju pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, nurodytais Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013

³¹ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 1 priedėlis (Žin., 2001, Nr. 110-3992).

metų programos priemonės nustatymo metodikoje, arba ministerijos nustatyta pirkimų tvarka.);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-770](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 125-5412 (2009-10-20), i. k. 1092330ISAK003D-770

37.5. išlaidos, viršijančios Ministerijos nustatytus didžiausiuosius įkainius³²;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-770](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 125-5412 (2009-10-20), i. k. 1092330ISAK003D-770

37.6. išlaidos, susijusios su nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos ar renovacija;

37.7. žemės ūkio gamybos teisių ir licencijų įsigijimo išlaidos;

37.8. gyvūnų įsigijimo išlaidos;

37.9. T3 kategorijos traktoriai, pagaminti keturračių motociklų pagrindu.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-542](#), 2010-06-07, Žin., 2010, Nr. 67-3364 (2010-06-10), i. k. 1102330ISAK003D-542

38. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. [35-1271](#)) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

X. KVIETIMAS TEIKTI PARAMOS PARAIŠKAS

39. Kvietimą teikti paramos paraiškas skelbia Agentūra pagal Ministerijos sudarytą grafiką. Kvietimas skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir bent viename iš šalies dienraščių bei pateikiamas Agentūros ir Ministerijos interneto svetainėse (Ministerijos – www.zum.lt, Agentūros – www.nma.lt).

40. Kvietimas gali būti skelbiamas ir kituose leidiniuose, internete ar kitais budais.

41. Paramos paraiškos nepriimamos, jeigu jos pateiktos po kvietime nustatyto termino.

XI. PARAMOS PARAIŠKOS PILDYMAS, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

42. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių 1 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

43. Paramos paraiška pildoma lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

44. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti pateikti spausdintine forma (surinkti kompiuteriu). Ranka užpildytos paramos paraiškos nepriimamos.

45. *Neteko galios nuo 2010-01-24*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin. 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

³² Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius (ši nuostata netaikoma žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstrukcijos finansavimo atveju, kai pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, nurodytais Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės nustatymo metodikoje, arba ministerijos nustatyta pirkimų tvarka). Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą.

46. Paramos paraiška turi būti tinkamai užpildyta, pateikiant išsamią informaciją, ypač apie tai, kaip projektas padės pasiekti tikslus, kokia bus jo nauda, kaip projektas susijęs su priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ tikslais. Pareiškėjai turi įsitikinti, kad paramos paraiška yra tinkamai sukomplektuota.

47. Pareiškėjas su paramos paraiška gali pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, jo manymu, gali būti svarbūs vertinant projektą.

48. Iškilus specifiniams su paramos paraiškos ir (arba) projekto vykdymu ar pareiškėjo veikla susijusiems klausimams, pareiškėjo gali būti paprašyta pateikti papildomų dokumentų.

49. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūra pagal numatomą projekto įgyvendinimo vietą Taisyklių 150 punkte nurodytais adresais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

50. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

51. Turi būti pateikiamas vienas originalus paramos paraiškos ir priedamų dokumentų egzempliorius (Agentūros darbuotojo arba notaro patvirtintos kopijos).

52. Pareiškėjas privalo pasirašyti kiekvieną paramos paraiškos ir priedamų dokumentų lapą.

53. Paramos paraiška registruojama Kaimo plėtros priemonių administravimo informacinėje sistemoje (toliau – informacinė sistema) (esant galimybei). Paramos paraišką pateikusiam pareiškėjui įteikiamas paramos paraiškos registravimą įrodantis raštas.

54. Užregistravus paramos paraišką, pareiškėjas negali teikti papildomos informacijos, jei jos nepareikalauja Agentūra (išskyrus informaciją apie pasikeitusius kontaktinius duomenis ir 55 punkte nurodytus atvejus). Į papildomą informaciją, kurią pareiškėjas pateikia savo iniciatyva, paramos paraiškos vertinimo ir atrankos metu neatsižvelgiama.

55. *Neteko galios nuo 2009-05-15*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin. 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

56. Po paramos paraiškos užregistravimo pareiškėjas turi teisę raštu pranešti Agentūrai apie pateiktos paramos paraiškos atšaukimą ir pateikti naują paramos paraišką kvietimo teikti paramos paraiškas metu.

XII. PARAMOS PARAIŠKŲ VERTINIMAS

57. Užregistruota paramos paraiška vertinama Agentūroje vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#)), nustatytais terminais.

58. Paramos paraiškos vertinamos bei jų vertinimo procesas organizuojamas vadovaujantis Agentūros nustatytais darbo procedūrų aprašais.

59. Paramos paraiškų vertinimo procesas susideda iš trijų dalių:

59.1. administracinės atitikties tikrinimo;

59.2. tinkamumo skirti paramą vertinimo;

59.3. prioritetiškumo vertinimo.

60. Paramos paraiškų administracinės atitikties tikrinimas gali būti pradedamas nelaukiant paramos paraiškų priėmimo termino pabaigos.

61. Prioritetiškumo vertinimas gali būti neatliekamas tuo atveju, jei bendra prašomos paramos suma yra mažesnė arba lygi kvietimui teikti paramos paraiškas planuojamai skirti paramos sumai.

62. Jeigu bendra prašoma paramos suma viršija kvietimui teikti paramos paraiškas

planuojamą skirti lėšų sumą, prieš paramos paraiškų tinkamumo vertinimą atliekamas preliminarus paramos paraiškų sugrupavimas pagal atitiktį Taisyklių XV skyriuje nustatytiems prioritetų kriterijams.

63. Tuo atveju, jei paramos paraiška perduota teisėsaugos institucijoms, paramos paraiškos vertinimas sustabdomas iki teisėsaugos institucijų išvadų pateikimo, o Agentūra apie tokias paramos paraiškas informuoja Ministeriją. Gavus teisėsaugos institucijų išvadas, tęsiamas paramos paraiškos vertinimas.

64. Atlikdama projekto tinkamumo skirti paramą ir prioritetiškumo vertinimą, Agentūra gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus. Nepriklausomų ekspertų paslaugos perkamos teisės aktų nustatyta tvarka. Prieš teikdami paslaugas, nepriklausomi ekspertai pasirašo konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-388](#), 2008-07-16, Žin., 2008, Nr. 82-3274 (2008-07-19), i. k. 1082330ISAK003D-388

64¹. Jeigu paramos paraiška pateikta gauti paramą pagal Taisyklių 7¹.2 ir 7¹.3 punktus, tokiu atveju paramos paraiškos vertinimas negali trukti ilgiau kaip 15 darbo dienų nuo jos užregistravimo Agentūroje dienos iki tinkamumo gauti paramą vertinimo pabaigos. Į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimų siuntimo pareiškėjui ir (arba) patikrų vietoje laikas.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

XIII. ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES TIKRINIMAS

65. Prieš užregistruojant paramos paraišką, atliekamas administracinės atitikties tikrinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 1 darbo dieną. Administracinės atitikties tikrinimo metu nustatoma, ar paramos paraiška yra tinkamai užpildyta ir ar pateikti visi reikalaujami dokumentai. Jeigu atliekant administracinės atitikties tikrinimą yra nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (arba) paramos paraiška užpildyta netinkamai, paramos paraiška neregistruojama ir Agentūros darbuotojas pareiškėjui įteikia pranešimą, kuriame nurodomos paramos paraiškos neregistravimo priežastys.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

66. Neteko galios nuo 2009-05-15

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin. 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

67. Informacija apie paramos paraiškas, kurioms atliktas administracinės atitikties tikrinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurioms atliktas administracinės atitikties tikrinimas, skaičius.

XIV. TINKAMUMO SKIRTI PARAMĄ VERTINIMAS

68. Atlikus administracinės atitikties tikrinimą, tinkamai užpildytos paramos paraiškos perduodamos į kitą vertinimo etapą.

69. Tuo atveju, jei atliekamas preliminarus paramos paraiškų sugrupavimas pagal atitiktį šių Taisyklių XV punkte nurodytiems prioritetiniams atrankos kriterijams (vadovaujantis paramos paraiškoje pateiktais duomenimis), tinkamumo skirti paramą vertinimo etapui teikiamos tos paramos paraiškos, kurios atitinka prioritetinius kriterijus, o projektai pagal prioritetus pradedami grupuoti nuo 1 kriterijaus³³.

³³ Jeigu paramos paraiška neatitinka nei vieno prioritetinio kriterijaus, tai paramos paraiška

70. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

71. Agentūra gali pareiškėjo prašyti pateikti trūkstamus duomenis ar dokumentus, jei jų reikia vertinant paramos paraišką ar išlaidų tinkamumą. Pareiškėjui siunčiamas pranešimas, kuriame nurodoma, kokios informacijos trūksta arba ką reikia patikslinti. Papildomai informacijai pateikti pareiškėjui suteikiamas 10 darbo dienų terminas nuo pranešimo įteikimo. Pranešimas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms nuo jo išsiuntimo paštu registruotu laišku dienos. Atsižvelgiant į trūkstamos informacijos ar dokumentų specifiką, gali būti nustatomas ir ilgesnis terminas. Pranešimas taip pat išsiunčiamas elektroniniu paštu, jei paramos paraiškoje pareiškėjas yra nurodęs tokį informacijos gavimo būdą. Per nustatytą laiką nepateikus reikalaujamų dokumentų ar trūkstamos informacijos, pareiškėjui siunčiamas antras pranešimas, į kurį negavus atsakymo, paramos paraiška atmetama. Prieš priimdama sprendimą atmesti paramos paraišką, Agentūra turi išnagrinėti nustatytus neatitikimus ir papildomos informacijos, duomenų bei dokumentų nepateikimo aplinkybes ir įsitikinti, kad atmetimas yra pagrįstas, o paramos paraiškos vertinimą atlikę vertintojai nepažeidė nustatytų darbo procedūrų aprašų. Apie sprendimą atmesti paraišką Agentūra per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo registruotu laišku išsiunčia šį sprendimą pareiškėjui, nurodydama paramos paraiškos atmetimo priežastis, teisinį pagrindimą bei apskundimo tvarką.

Jei Agentūra tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustato, kad projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydis ir galimas didžiausias paramos dydis skiriasi nuo paramos paraiškoje pateiktų projekto tinkamų finansuoti išlaidų ir prašomos paramos dydžių, iki sprendimo dėl paramos paraiškos atrankos priėmimo Agentūra turi raštu apie tai informuoti pareiškėją ir suderinti su juo, ar jis sutinka įgyvendinti projektą su Agentūros nustatytomis didžiausiojo dydžio tinkamomis finansuoti išlaidomis ir parama. Jei pareiškėjas nesutinka su tinkamų finansuoti išlaidų nustatyto dydžiu ir parama, paramos paraiška atmetama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

72. Tuo atveju, jei paramos paraiška formaliai atitinka Programos priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ antrosios ir trečiosios veiklos srities nustatytus paraiškų tinkamumo ir prioritetų kriterijus, tačiau Agentūrai kyla abejonių dėl pareiškėjo galimybių įgyvendinti projektą ar dėl tikėtino projekto poveikio siekiant Programoje nustatytų tikslų (pvz., Agentūra gauna informacijos apie dėl pareiškėjo veiklos pradėtą ikiteisminį tyrimą, pagal kelis projektus planuojamas vykdyti analogiškas veiklas, kurių persidengimas turėtų įtakos projektų finansiniam gyvybingumui bei atitiktumui Programoje nustatytiems tikslams ir pan.), taip pat, jei įtariama, kad, siekdamas tikslų, priešingų Programos tikslams, pareiškėjas dirbtinai sukūrė tokiai paramai gauti reikalingas sąlygas, Agentūra turi sudaryti komisiją, kuri nuspręstų, kokių priemonių imtis dėl tokių projektų vertinimo.

73. Tinkamumo skirti paramą vertinimo rezultatai suvedami į informacinę sistemą.

74. Informacija apie paramos paraiškas, kurioms atliktas tinkamumo skirti paramą vertinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurioms atliktas tinkamumo skirti paramą vertinimas, skaičius.

XV. PROJEKTŲ PRIORITETIŠKUMO VERTINIMAS

75. Tuo atveju, kai paramos paraiškose prašoma bendra paramos suma didesnė nei kvietimui teikti paramos paraiškas skirti planuojama paramos suma, atliekamas projektų

nevertinama. Išskyrus tuos, atvejus kai lieka lėšų. Tuo atveju prioritetas teikiamas paramos paraiškoms, atsižvelgiant į paramos paraiškos pateikimo datą.

prioritetiškumo vertinimas.

76. Vertinant projektų prioritetus, nustatoma, kurios iš tinkamų finansuoti paramos paraiškų atitinka šios priemonės atrankos prioritetų kriterijus.

77. Projektų prioritetiškumas vertinamas pagal atitikimą prioritetiniams kriterijams atmetimo būdu. Prioritetiniai kriterijai nustatomi atsižvelgiant į paramos paraiškos pateikimo metu pateiktus dokumentus. Projektai, atitinkantys pirmiau nurodytus kriterijus, turi pirmenybę prieš

projektus, kurie atitinka kitus tolesnius kriterijus:

77.1. antroji veiklos sritis:

77.1.1. pareiškėjas nėra gavęs EB investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai³⁴;

77.1.2. valdos dydis iki 150 ha ŽŪN (vertinama 2007 m. sausio 1 d. duomenimis);

77.1.3. pareiškėjas yra iki 40 metų amžiaus paramos paraiškos pateikimo datą;

77.1.4. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo;

77.1.5. ūkyje diegiamos inovacijos³⁵;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, *Žin.*, 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

77.1.6. paramos gavėjo narystė kooperatyve, kuris yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvu;

77.1.7. paramos gavėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas. Atsižvelgiama į jį sudarančių narių skaičių;

77.1.8. modernizuojamos asmenų, turinčiųjų „žaliąjį diplomą“³⁶, valdos;

77.1.9. projektai, kurių vidinės gražos norma yra didesnė.

77.2. trečioji veiklos sritis:

77.2.1. pareiškėjas nėra gavęs EB investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai;

77.2.2. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo;

77.2.3. paramos gavėjo narystė kooperatyve;

77.2.4. paramos gavėjas yra kooperatyvas. Atsižvelgiama į jį sudarančių narių skaičių.

XVI. PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

78. Pagal priemonę galimi du paramos paraiškų tvirtinimo būdai:

78.1. Kai paramos paraiškos, pateiktos pagal Taisyklių 7¹.1 punktą arba Taisyklių 7¹.3 punktą, ir projekto vertė viršija 1 mln. Lt be PVM:

78.1.1. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, pateiktas pagal Taisyklių 7¹.1 punktą, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

78.1.2. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, pateiktas pagal Taisyklių 7¹.3 punktą:

78.1.2.1. per 5 darbo dienas nuo projekto tinkamumo gauti paramą vertinimo pabaigos parengia ir pareiškėjui išduoda tinkamumo gauti paskolą pažymą (galioja 6 mėnesius nuo jos išdavimo datos), su kuria jis kreipiasi į finansinį tarpininką dėl paskolos, pristatydamas ir kitus finansinio tarpininko pareikalautus dokumentus;

78.1.2.2. gavusi iš fondo valdytojo finansinio tarpininko sprendimą dėl paskolos suteikimo, nustačiusi, kad finansinio tarpininko sprendimas suteikti paskolą keičia ankstesnį projekto vertinimą, pareiškėjui išsiunčia paklausimą dėl dokumentų patikslinimo ir suteikia ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų terminą atsakymui pateikti. Agentūra, gavusi atsakymą, per 5

³⁴ Specialioji žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos programa (SAPARD), BPD, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programa.

³⁵ Netaikoma 2007 metų kvietimo paramos paraiškoms ir 2008 metų pirmojo kvietimo paramos paraiškoms.

³⁶ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. lapkričio 28 d. įsakymas Nr. 3D-508 „Dėl žaliąjo diplomo“ (Žin., 2004, Nr. 6-127; 2006, Nr. 91-3582).

darbo dienas apskaičiuoja paramos intensyvumą ir sumą, atsižvelgdama į BSE, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

78.1.2.3. gavusi iš fondo valdytojo finansinio tarpininko sprendimą dėl paskolos suteikimo, nustačiusi, kad finansinio tarpininko sprendimas suteikti paskolą nekeičia ankstesnio projekto vertinimo, per 5 darbo dienas apskaičiuoja paramos intensyvumą ir sumą, atsižvelgdama į BSE, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai;

78.1.3. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto, kuriuos projektus finansuoti, ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Apie tokį sprendimą Agentūra informuojama per 5 darbo dienas nuo PAK priimto sprendimo dienos. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima Ministerija ir informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos. Paskolos sutartį, kai paramos paraiška pateikta pagal Taisyklių 7^{1.3} punktą, pareiškėjas su finansiniu tarpininku pasirašo, kai yra priimtas galutinis sprendimas dėl paramos skyrimo;

78.2. kai paramos paraiškos, pateiktos pagal Taisyklių 7^{1.1} punktą arba Taisyklių 7^{1.3} punktą, ir projekto vertė yra iki 1 mln. Lt be PVM, sprendimas dėl paramos skyrimo įteisinamas Agentūros direktoriaus įsakymu. Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

78.3. Paramos paraiškų, pateiktų pagal Taisyklių 7^{1.2} punktą, administravimo tvarką nustato Agentūra, kiek to nenustato šios Taisyklės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

78¹. Jei finansinis tarpininkas pareiškėjo numatytam įgyvendinti projektui atsisako suteikti paskolą, pareiškėjas gali rašyti prašymą skirti jo įgyvendinamam projektui tik investicinę paramą, tačiau pareiškėjas turi pagrįsti kitą finansavimo šaltinį. Jei pareiškėjui jau yra skirta investicinė parama arba paraiška tebėra vertinimo etape, tačiau pareiškėjas negauna finansavimo projektui įgyvendinti skolintomis lėšomis, pareiškėjas gali kreiptis paramos įgyvendinti projektą Taisyklių 7^{1.2} punkte nurodytu būdu (užpildomas Prašymas suteikti paskolą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ antrąją ir trečiąją veiklos sritis (3 priedas)).

Papildyta punktu:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

79. Neteko galios nuo 2009-10-23

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin. 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

80. Neteko galios nuo 2009-10-23

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin. 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

81. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus registruotu laišku per 5 darbo dienas nuo Ministerijos sprendimo gavimo dienos. Informacija apie priimtus sprendimus skirti paramą skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, taip pat nurodomas bendras registruotų paramos paraiškų ir paramos paraiškų, kurioms priimtas sprendimas skirti paramą, skaičius.

82. Agentūra, priėmusi sprendimą arba gavusi Ministerijos sprendimą skirti paramą:

82.1. jeigu parengti paramos sutartį yra reikalingi papildomi duomenys ir (arba) dokumentai, per 3 darbo dienas išsiunčia pareiškėjui informacinį laišką, kuriame prašo per 10

darbo dienų nuo informacinio laiško gavimo dienos pateikti papildomus duomenis ir (arba) dokumentus. Laiškas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo. Pareiškėjui juos atsiuntus, Agentūra pagal pavyzdinės paramos sutarties formą per 10 darbo dienų nuo dokumentų gavimo dienos parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui suderintą paramos sutarties projektą arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti sutarties bei nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą, kuris bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos. Agentūrai ir pareiškėjui susitarus, šis terminas gali būti pratęstas;

82.2. jeigu parengti paramos sutartį papildomi duomenys ir (arba) dokumentai nereikalingi, per 10 darbo dienų Agentūra pagal pavyzdinės paramos sutarties formą parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti suderinto paramos sutarties projekto ir nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutartį galiojimo terminą, kuris

bendruoju atveju negali būti ilgesnis kaip 10 darbo dienų nuo pasiūlymo išsiuntimo dienos. Agentūrai ir pareiškėjui susitarus šis terminas gali būti pratęstas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

83. Pareiškėjui per Agentūros nustatytą terminą nepasirašius paramos sutarties, parama neskiriama. Agentūra apie tai per 10 darbo dienų informuoja Ministeriją.

84. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, tampa paramos gavėjas. Paramos sutartis su pareiškėju, kuriam parama skirta pagal Taisyklių 7^{1.2} punktą, nesudaroma. Pareiškėjas, kuriam parama skirta pagal Taisyklių 7^{1.2} punktą, tampa paramos gavėjas, kai pasirašoma paskolos sutartis, apie kurią nustatytais terminais Agentūrą informuoja fondo valdytojas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

85. Agentūra įveda informaciją apie sudarytas paramos sutartis ir paramos paskola gavėjus į informacinę sistemą (esant galimybei naudotis). Informacija apie pasirašytas paramos sutartis ir paskolos gavėjus skelbiama Agentūros interneto svetainėje, nurodant paramos gavėjų pavadinimus, projektų pavadinimus, paramos paraiškų kodus ir skirtas paramos ir (arba) paskolų sumas, taip pat nurodomas bendras pasirašytų paramos ir (arba) paskolų sutarčių skaičius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

XVII. SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

86. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutinkantis su Agentūros ir (arba) Ministerijos priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiais su paramos paraiškų, pateiktų pagal priemonę, administravimu, vertinimu, atranka ir mokėjimo prašymų administravimu, turi teisę juos apskusti šiame skyriuje nustatyta tvarka.

87. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskusti Agentūros vadovui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo arba turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

88. Agentūros sprendimus, veikimą arba neveikimą pareiškėjas gali apskusti Ministerijai raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius sprendimus, veiksmus (neveikimą).

89. Skundams nagrinėti Agentūra ir (arba) Ministerija gali sudaryti specialią komisiją ir patvirtinti jos darbo reglamentą.

90. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, nesutikdamas su Agentūros ir (ar) Ministerijos sprendimais, veikimu ar neveikimu, gali tiesiogiai kreiptis į Vyriausiąją administracinių ginčų komisiją arba Vilniaus apygardos administracinę teismedisės aktų

nustatyta tvarka.

XVIII. PIRKIMO PROCEDŪROS

91. Pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai, kurie pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)) yra perkančiosios organizacijos, privalo vadovautis šio įstatymo nuostatomis.

92. Pareiškėjai ir (arba) paramos gavėjai, kuriems perkant prekes, paslaugas ar darbus netaikomos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos, siekdami, kad patirtos išlaidos būtų laikomos tinkamomis finansuoti, prekių, paslaugų ar darbų, pirkimus turi organizuoti vadovaudamiesi Ministerijos nustatyta tvarka³⁷ (jei nėra nustatyti didžiausieji įkainiai. Žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstrukcijos finansavimo atveju pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, nurodytais Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės nustatymo metodikoje, arba ministerijos nustatyta pirkimų tvarka).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-770](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 125-5412 (2009-10-20), i. k. 1092330ISAK003D-770

93. Įvykdyto konkurso arba apklausos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti (jei nėra nustatyti didžiausieji išlaidų įkainiai. Žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstrukcijos finansavimo atveju pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, nurodytais Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės nustatymo metodikoje, arba ministerijos nustatyta pirkimų tvarka) dokumentaciją paramos gavėjas turi pateikti Agentūrai įvertinti prieš teikiant mokėjimo prašymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-770](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 125-5412 (2009-10-20), i. k. 1092330ISAK003D-770

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

94. Išlaidos, padarytos pagal prekių, paslaugų ar darbų pirkimo sutartis, sudarytas nesilaikant šiame Taisyklių skyriuje nurodytų reikalavimų, laikomos netinkamomis finansuoti.

XIX. MOKĖJIMO PRAŠYMO PATEIKIMAS IR PATEIKIMO TERMINAS

95. Paramos gavėjas po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos sutartyje paramai gauti, pateikia nustatytos formos mokėjimo prašymą. Jei numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiškai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų pastatų statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus vieną statybų etapą.

96. Spausdintinė (popieriuje teikiama) mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus pateikiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt ir Ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt. Elektroniniu formatu pildomas mokėjimo prašymas turi atitikti patvirtintą mokėjimo prašymo formą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

97. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir susijusius dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir dokumentai nepriimami. Paramos gavėjas turi įsitikinti, kad jo pateiktas mokėjimo prašymas yra tinkamai sukomplektuotas.

98. Paramos gavėjas turi pateikti vieną originalų mokėjimo prašymo egzempliorių ir

ataskaitinio laikotarpio išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų bei kitų reikiamų dokumentų originalus arba kopijas, patvirtintas pareiškėjo parašu arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo (Žin., 1992, Nr. [28-810](#)) nustatyta tvarka. Kiekvienas mokėjimo prašymo ir jo priedų lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

99. Mokėjimo prašymus, teikiamus spausdintine (popieriuje teikiama) forma, kartu su reikalaujamais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja Agentūra šių Taisyklių 150 punkte nurodytais adresais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

Nr. [3D-32](#), 2013-01-14, Žin., 2013, Nr. 6-234 (2013-01-17), i. k. 1132330ISAK0003D-32

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

100. Mokėjimo prašymai su priedais ir (arba) papildomi dokumentai Agentūrai teikiami laiku (paramos sutartyje nurodytais terminais) vienu iš šių būdų:

100.1. spausdintine (popieriuje pateikta) forma. Mokėjimo prašymas ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti paramos gavėjo asmeniškai ar per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pateikti mokėjimo prašymai nebus priimami;

100.2. elektroniniu formatu, naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga. Elektroniniu formatu mokėjimo prašymai ir (arba) kiti dokumentai per įgaliotus asmenis nepriimami. Prie mokėjimo prašymo pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (jeigu teikiamas popierinis dokumentas, jis turi būti nuskenuotas ir pateiktas kartu su mokėjimo prašymu).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

101. Mokėjimo prašymų pateikimo terminai nustatomi paramos sutartyje.

102. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, taikomos sankcijos, numatytos šių Taisyklių XXIV skyriuje. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 60 darbo dienų nuo paramos sutartyje nustatytos datos. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

103. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, jis iki nustatyto termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo (sutarties keitimo). Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo pateikimo terminą, keičiama paramos sutartis.

104. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, paramos gavėjas turi Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis.

105. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per bankines institucijas.

XX. MOKĖJIMO PRAŠYMO TIKRINIMAS, VERTINIMAS IR TVIRTINIMAS

106. Užregistravus mokėjimo prašymą, Agentūroje atliekamas jo administracinės atitikties tikrinimas, kurio metu nustatoma, ar pateikti visi reikalingi dokumentai, ar tinkamai (lietuvių kalba, atitinka nustatytą formą) užpildytas mokėjimo prašymas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

107. Jeigu paramos gavėjo pateiktas mokėjimo prašymas neteisingai užpildytas ir (arba) trūksta duomenų, jam siunčiamas pranešimas apie tikrinimo metu nustatytus trūkumus. Jiems pašalinti paramos gavėjui nustatomas iki 10 darbo dienų terminas nuo pranešimo įteikimo, tačiau, atsižvelgiant į trūkstamos informacijos ar dokumentų specifiką, gali būti nustatomas ilgesnis terminas. Pranešimas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms nuo jo išsiuntimo paštu registruotu laišku dienos. Jeigu mokėjimo prašymas buvo teikiamas elektroniniu formatu naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga šių taisyklių 100.2 papunktyje nustatyta tvarka, pranešimas pareiškėjui yra siunčiamas elektroniniu paštu (jeigu turi) bei ŽŪMIS informacinėmis priemonėmis. Per nustatytą laiką nepateikus reikiamų dokumentų ar nepatikslinus duomenų, siunčiamas antras pranešimas, į kurį neatsakius, mokėjimo prašymas yra atmetamas arba vertinamas pagal turimus duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

108. Jei paramos gavėjas dėl objektyvių priežasčių vėluoja pateikti prašomą informaciją, apie tai turi pranešti raštu argumentuodamas vėlavimo priežastis.

109. Po administracinės atitikties tikrinimo (ir po patikros vietoje, jei ji buvo atlikta) mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais bei Agentūros darbuotojų užpildytais darbo dokumentais perduodami kitam vertinimo etapui.

110. Jei Agentūroje vertinant mokėjimo prašymą kyla neaiškumų, paramos gavėjui siunčiamas pranešimas, kuriame prašoma per nustatytą 10 darbo dienų terminą nuo pranešimo įteikimo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Jei mokėjimo prašymas buvo teikiamas elektroniniu formatu naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga šių taisyklių 100.2 papunktyje nustatyta tvarka, pranešimas paramos gavėjui yra siunčiamas elektroniniu paštu (jeigu turi) bei ŽŪMIS informacinėmis priemonėmis. Jei per nustatytą laiką paramos gavėjas neatsako į Agentūros paklausimą ir nepateikia prašomų duomenų, mokėjimo prašymas yra vertinamas pagal turimus duomenis. Jei paramos gavėjas dėl objektyvių priežasčių vėluoja pateikti prašomą informaciją, apie tai turi pranešti raštu argumentuodamas vėlavimo priežastis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

111. Jei vertinant mokėjimo prašymą kyla įtarimų, kad dokumentuose pateikta neteisinga informacija, atliekama užsakomoji patikra vietoje.

112. Vertinant mokėjimo prašymą, nustatoma, kokios išlaidos buvo atliktos teisingai ir nuo jų yra skaičiuojama kompensuojama paramos suma.

113. Įvertinus mokėjimo prašymą, priimamas sprendimas:

113.1. atmesti mokėjimo prašymą;

113.2. išmokėti dalį prašomos paramos sumos;

113.3. išmokėti visą prašomą paramos sumą.

114. Jei priimamas sprendimas išmokėti visą prašomą paramos sumą arba dalį prašomos paramos sumos, lėšos pervedamos į paramos gavėjo nurodytą sąskaitą.

115. Jei priimamas sprendimas dėl mokėjimo prašymo atmetimo ar dalinio prašomos paramos sumos išmokėjimo, Agentūra per 10 darbo dienų nuo tokio sprendimo priėmimo raštu informuoja paramos gavėją, nurodydamas tokio sprendimo motyvus ir sprendimo apskundimo tvarką. Jeigu mokėjimo prašymas buvo pateiktas elektroniniu formatu šių taisyklių 100.2 papunktyje nustatyta tvarka, apie mokėjimo prašymo atmetimą ar dalinį paramos sumos išmokėjimą paramos gavėjas taip pat yra informuojamas elektroniniu paštu (jeigu turi) ir ŽŪMIS informacinėmis priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

116. Mokėjimo prašymai vertinami ir paramos lėšos užsakomos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, *Žin.*, 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

Nr. [3D-32](#), 2013-01-14, *Žin.*, 2013, Nr. 6-234 (2013-01-17), i. k. 1132330ISAK0003D-32

XXI. PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

117. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

118. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir nustatytu periodiškumu Agentūrai teikia mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

119. Paramos gavėjas gali pateikti iki šešių mokėjimo prašymų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, *Žin.*, 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

120. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

121. Agentūra, įvertinusi mokėjimo prašymą ir priėmusi sprendimą dėl jo apmokėjimo, laikydamosi terminų, nurodytų šių Taisyklių 116 punkte, užsako paramos lėšas ir užtikrina, kad išmokant lėšas paramos gavėjams nebūtų viršyta priemonei nustatyta maksimali leistina įsipareigojimų suma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

122. Paramos lėšos užsakomos ir išmokamos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

123. *Neteko galios nuo 2012-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

124. *Neteko galios nuo 2012-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, *Žin.*, 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

XXII. PATIKROS

125. Paramos paraiškų ar mokėjimo prašymų administravimo bet kuriame etape gali būti atliekama patikra vietoje. Patikros vietoje metu tikrinami pareiškėjo ir (arba) paramos gavėjo paramos paraiškoje ir jų prieduose bei mokėjimo prašyme pateikti duomenys ir jų atitikimas tikrovės. Patikros vietoje metu surašoma patikros vietoje ataskaita.

126. Apie patikras vietoje pareiškėjams ir (arba) paramos gavėjams pranešama iš anksto, jeigu toks išankstinis pareiškėjo ir (arba) paramos gavėjo informavimas neturės įtakos patikros vietoje rezultatams. Bendruoju atveju apie patikrą vietoje pareiškėjas ir (arba)

paramos gavėjas informuojamas ne anksčiau kaip prieš 48 valandas iki patikros vietoje atlikimo.

127. Agentūra penkerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo datos turi teisę tikrinti, ar paramos gavėjas ir po projekto įgyvendinimo laikosi paramos sutartyje numatytų sąlygų.

128. Jei pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę audituoti ir kontroliuoti, kaip yra vykdomas projektas, apžiūrėti vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos skyrimo ir (arba) projekto pabaigos, tai laikoma Programos paramos gavimo ir naudojimo sąlygų pažeidimu.

XXIII. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS

129. Paramos gavėjas teikia Agentūrai šias projekto įgyvendinimo ataskaitas ir veiklą pagrindžiančius dokumentus:

129.1. *Neteko galios nuo 2013-01-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-32](#), 2013-01-14, *Žin.* 2013, Nr. 6-234 (2013-01-17), i. k. 1132330ISAK0003D-32

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

129.2. teikdamas galutinį mokėjimo prašymą kartu su mokėjimo prašymu – projekto įgyvendinimo ataskaitą bei kitus reikalingus pateikti dokumentus. Jeigu parama skirta pagal Taisyklių 7¹.2 punktą, paramos gavėjas galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą pateikia ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo paskutinės investicijos įsigijimo dienos, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei toks turimas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

129.3. 5 metus nuo paramos sutarties pasirašymo, per 4 mėnesius, kiekvieniems kalendoriniams metams pasibaigus – užbaigto projekto metines ataskaitas. Jeigu parama skirta pagal Taisyklių 7¹.2 punktą, paramos gavėjas iki sueis 5 metai nuo paskolos sutarties pasirašymo, per 4 mėnesius kiekvieniems kalendoriniams metams pasibaigus, teikia užbaigto projekto metines ataskaitas ir dokumentų, įvardintų ataskaitoje, kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei toks turimas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

Nr. [3D-32](#), 2013-01-14, *Žin.*, 2013, Nr. 6-234 (2013-01-17), i. k. 1132330ISAK0003D-32

130. Projekto įgyvendinimo ataskaitos teikiamos, tikrinamos ir įvertinamos Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-32](#), 2013-01-14, *Žin.*, 2013, Nr. 6-234 (2013-01-17), i. k. 1132330ISAK0003D-32

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

131. *Neteko galios nuo 2013-01-18*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-32](#), 2013-01-14, *Žin.* 2013, Nr. 6-234 (2013-01-17), i. k. 1132330ISAK0003D-32

XXIV. SANKCIJOS

132. Paramos gavėjui nesilaikant ar pažeidžiant paramos sutarties sąlygas, numatomos trys privalomų sankcijų rūšys – paramos sumažinimas, paramos neskylimas ir (arba) paramos susigrąžinimas:

132.1. paramos sumažinimas taikomas:

132.1.1. jeigu Agentūra patikrų vietoje metu nustato reikalavimų neatitinkančias išlaidas;

132.1.2. pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, paramos suma mažinama 0,5 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną³⁹;

132.1.3. jeigu Agentūra, išnagrinėjusi paramos gavėjo mokėjimo prašymą, nustato, kad jame prašoma paramos suma daugiau kaip 3 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą, nustatytą išnagrinėjus mokėjimo prašymo pagrįstumą, mokėtina paramos suma turi būti sumažinama tų abiejų sumų skirtumu, išskyrus atvejus, jeigu paramos gavėjas įrodo, kad ne dėl jo kaltės buvo įtraukta reikalavimų neatitinkanti suma.

132.1.4. jeigu nustatoma, kad po paramos sutarties pasirašymo antraisiais ir kitais iš eilės einančiais projekto kontrolės laikotarpio metais paramos gavėjo paramos paraiškoje nurodytas valdos (ūkio) ekonominis dydis, išreikštas europinio dydžio vienetais (EDV), sumažėja daugiau kaip 20 procentų, paramos suma mažinama po 10 procentų už kiekvienus metus.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-566](#), 2008-10-27, Žin., 2008, Nr. 125-4759 (2008-10-30), i. k. 1082330ISAK003D-566

132.2. parama neskyrimas taikomas, kai paramos gavėjas:

132.2.1. nepateikia mokėjimo prašymų sutartyje nustatyta tvarka;

132.2.2. teikdamas projekto paraišką ir (arba) vykdydamas paramos sutartį, pateikia neteisingą informaciją arba nuslepia informaciją, turinčią reikšmės priimant sprendimą suteikti paramą arba tinkamai kontroliuoti paramos sutarties vykdymą;

132.2.3. nevykdo sutarties sąlygų, susijusių su turto draudimu, pranešimu apie draudiminiuosius įvykius bei gautinas draudimo išmokas;

132.2.4. nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę tai daryti, apžiūrėti vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo;

132.2.5. nevykdo sutarties sąlygų, nustatančių paramos gavėjui pareigą tvarkyti apskaitą taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, pateikiama laiku, išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams;

132.2.6. pažeidžia norminiuose teisės aktuose ir sutartyje nustatytą dokumentų saugojimo tvarką;

132.2.7. sistemingai pažeidinėja aplinkos apsaugos, priešgaisrines, higienos, veterinarijos ir kitas taisykles, reglamentuojančias projekto vykdytojo veiklą;

132.2.8. nepradeda vykdyti projekto per sutartyje nustatytą terminą;

132.2.9. yra bankrutuojantis arba likviduojamas projekto įgyvendinimo metu;

132.2.10. suteikia kitam asmeniui įgaliojimą veiklai vykdyti be Agentūros rašytinio sutikimo;

132.2.11. pažeidžia kitas sutarties sąlygas.

132.3. paramos susigrąžinimas taikomas, kai paramos gavėjas:

132.3.1. vykdydamas projektą, pažeidė EB ar Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, susijusius su projekto įgyvendinimu;

132.3.2. nustojo vykdyti projektą, negali pasiekti sutartyje nustatytų projekto uždavinių, tikslų;

132.3.3. negrąžina Agentūrai klaidingai apskaičiuotos ir pervestos į atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumos;

³⁹ Ši sankcija netaikoma, kai mokėjimo prašymas pateikiamas pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių.

132.3.4. neužtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti buvo prašoma paramos, nebūtų finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų;

132.3.5. nevykdo gautos paramos viešinimo;

132.3.6. nevykdo reguliarios projekto įgyvendinimo stebėsenos, kad užtikrintų projekto įgyvendinimą, kaip numatyta paramos paraiškoje;

132.3.7. prieštarauja informacijos apie pateiktą paramos paraišką, nurodant pareiškėją, projekto pavadinimą, paramos paraiškos kodą ir prašomą ir (arba) gautą paramos sumą skelbti Agentūros interneto svetainėje;

132.3.8. per penkerių metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo be rašytinio Agentūros sutikimo pakeičia pagal sutartį remiamos veiklos pobūdį;

132.3.9. nesuderinęs su Agentūra, perleidžia tretiesiems asmenims savo įsipareigojimus arba teises pagal paramos sutartį;

132.3.10. per penkerių metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo be rašytinio Agentūros sutikimo pardavė ar kitaip perleido iš paramos lėšų įsigytą turtą;

132.3.11. *Neteko galios nuo 2009-08-07*

Punkto naikinimas:

Nr. [3D-556](#), 2009-08-03, *Žin.* 2009, Nr. 94-4021 (2009-08-06), i. k. 1092330ISAK003D-556

Papildyta punktu:

Nr. [3D-566](#), 2008-10-27, *Žin.*, 2008, Nr. 125-4759 (2008-10-30), i. k. 1082330ISAK003D-566

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

132.3.12. per penkerių metų laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo, t. y. projekto kontrolės laikotarpio pabaigoje, paramos gavėjo paramos paraiškoje nurodytas valdos (ūkio) ekonominis dydis, išreikštas europinio dydžio vienetais (EDV), yra mažesnis kaip 4 EDV.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, *Žin.*, 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

132¹. Jeigu Agentūra paramos paraiškos, pateiktos pagal Taisyklių 7^{1.2} punktą, administravimo proceso metu nustato, kad paramos paskola gavėjo atliktos investicijos neatitinka Taisyklių reikalavimų, paramos paskola gavėjas turi grąžinti skirtumą, susidariusį tarp pradinės BSE suminės vertės, nustatytos paramos paraiškos vertinimo metu, ir faktinės BSE suminės vertės, apskaičiuotos nuo tinkamai įsigytų investicijų vertės.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, *Žin.*, 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

XXV. PROJEKTŲ IR PARAMOS SUTARTIES PAKEITIMAI

133. Jokie su Agentūra raštu nesuderinti nukrypimai nuo planuoto projekto įgyvendinimo, keičiantys projekto apimtį, projekto investicijas, paramos dalių išdėstymą bei dydį, mokėjimo prašymų pateikimo tvarką, ir pakeitimai, pratęsiantys projekto įgyvendinimo laikotarpį ar kitaip keičiantys projektą ar paramos sutartyje ir (arba) paramos paraiškoje bei sprendime skirti paramą nustatytus paramos gavėjo įsipareigojimus, nėra leidžiami. Paramos gavėjas privalo raštu informuoti Agentūrą apie visus su projektu susijusius pakeitimus.

134. Paramos sutartis gali būti keičiama:

134.1. jeigu būtina pakeisti (pratęsti) projekto įgyvendinimo terminus;

134.2. jeigu keičiasi paramos sumos ir (arba) investicijų pasiskirstymas tarp paramos dalių (projekto įgyvendinimo etapų);

134.3. jeigu kurios nors projekto biudžeto išlaidų kategorijos suma nukrypusi nuo paramos sutartyje planuotos sumos daugiau kaip 20 procentų;

134.4. jeigu nepanaudojus visos skirtos paramos sumos dėl sumažėjusių projekte numatytų išlaidų vertės, paramos gavėjas gali numatyti padaryti papildomas tiesiogiai su vykdoma veikla susijusias tinkamas finansuoti išlaidas;

Punkto pakeitimai:

134.5. Agentūros iniciatyva, teisės aktų pasikeitimo atveju;

134.6. kitais atvejais, sąlygotais nenumatytų aplinkybių, tačiau nedarančiais įtakos pagrindinėms paramos teikimo sąlygoms.

135. Jei kilo poreikis keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, paramos gavėjas privalo raštu pateikti Agentūrai prašymą pakeisti projektą ir (arba) paramos sutartį ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, pagrindžiančius šį prašymą.

136. Agentūra, gavusi paramos gavėjo prašymą pakeisti projektą ir (arba) paramos sutartį, įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo.

137. Agentūra paramos gavėjo prašymą keisti projektą ir (arba) paramos sutartį gali:

137.1. atmesti;

137.2. patenkinti;

137.3. patenkinti iš dalies arba su tam tikromis sąlygomis.

138. Priimdamas sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, Agentūra įvertina, ar atlikus tokį pakeitimą projektas duos didesnę naudą ir efektyviau prisidės prie projekto bei Programos nustatytų tikslų. Priimant sprendimą dėl paramos gavėjo prašymo keisti projektą ir (arba) paramos sutartį, Agentūra taip pat atsižvelgia į aplinkybes, kurių paramos gavėjas negalėjo numatyti teikdamas paramos paraišką, nepriklausančias nuo paramos gavėjo. Jeigu Agentūra nustato, kad dėl projekto pakeitimo paramos gavėjas negalės pasiekti projekte nustatytų tikslų, ir tolesnis projekto įgyvendinimas būtų neefektyvus, Agentūra svarsto klausimą dėl paramos nutraukimo ir (arba) jau išmokėtos paramos grąžinimo.

139. Tuo atveju, jei keičiama paramos sutartis, Agentūra parengia, suderina su paramos gavėju ir išsiunčia paramos gavėjui arba kviečia paramos gavėją atvykti į Agentūrą pasirašyti suderinto paramos sutarties pakeitimo ar nurodo pasiūlymo pasirašyti paramos sutarties pakeitimą galiojimo termino. Jeigu šalys nurodo priežastis, šis terminas gali būti pratęstas.

XXVI. DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

140. Visi su Programos įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi mažiausiai 10 metų nuo paramos sutarties pasirašymo datos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) ir Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2001 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 88 (Žin., 2002, Nr. [5-211](#); 2005, Nr. [132-4773](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-566](#), 2008-10-27, Žin., 2008, Nr. 125-4759 (2008-10-30), i. k. 1082330ISAK003D-566

141. Paramos gavėjas privalo užtikrinti su Programos įgyvendinimu susijusių dokumentų saugumą ir prieinamumą Agentūros, Ministerijos, Valstybės kontrolės, Europos Komisijos ir EB Audito Rūmų įgaliotiems atstovams.

142. Paramos gavėjas privalo saugoti:

142.1. paramos paraiškos ir jos priedų kopijas;

142.2. paramos sutarties ir visų paramos sutarties pakeitimų originalus;

142.3. projekto įgyvendinimo ataskaitų kopijas;

142.4. išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus bei mokėjimo prašymų kopijas;

142.5. susirašinėjimo su Agentūra dokumentus;

142.6. viešųjų pirkimų arba pirkimų vykdymo dokumentų originalus arba kopijas;

142.7. įgyvendintas viešumo priemones įrodančius dokumentus;

142.8. kitus su paramos paraiška ir projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus.

XXVII. VIEŠUMAS

143. Iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų pagal Programos konkrečiam projektui paramą gaunantis paramos gavėjas privalo imtis informavimo ir viešinimo priemonių, vadovaudamasis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-191 (Žin., 2007, Nr. [48-1868](#)).

XXVIII. TAISYKLIŲ KEITIMO TVARKA

144. Šios Taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

145. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

XXIX. INFORMACIJOS TEIKIMAS

146. Informacijos ir paaiškinimų dėl paramos kreiptis:

146.1. telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, bendruoju informacijos teikimo telefonu, tel. (8~5) 252 6999;

146.2. faksu (8~5) 252 6945;

146.3. elektroniniu paštu info@nma.lt.

146.4. ŽŪMIS internetiniame portale pareiškėjui arba paramos gavėjui pateikiant paklausimą.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

147. Klausiant faksu ar elektroniniu paštu, turi būti pateikiama aiški nuoroda į kvietimo teikti paramos paraiškas numerį ir pavadinimą, klausiančiojo vardas ir pavardė arba organizacijos pavadinimas ir telefonas.

148. Atsakymai į klausimus, kurie gali būti aktualūs daugeliui potencialių pareiškėjų, skelbiami Agentūros tinklalapyje www.nma.lt, skiltyje „Klausimai“.

149. Informacija apie paramos paraišką vertinančius asmenis neteikiama.

150. Agentūros kontaktiniai duomenys:

Paramos administravimo skyrius	Adresas	Telefonas
Alytaus skyrius	Tvirtovės g. 1/Naujoji g. 2, LT-62116 Alytus	(8 315) 56 793 (8 315) 56 798
Kauno skyrius	K. Donelaičio g. 33, LT-44240 Kaunas	(8 37) 308 550 (8 37) 308 552.
Klaipėdos skyrius	Taikos pr. 28, LT-91220 Klaipėda	(8 46) 431 407 (8 46) 431 405
Marijampolės skyrius	Gamyklų g. 1, LT-68300 Marijampolė	(8 343) 97 997 (8 343) 97 990
Panevėžio skyrius	Anykščių g. 4, LT-35171 Panevėžys	(8 45) 502 277 (8 45) 502 265
Šiaulių skyrius	Dvaro g. 78, LT- 76298 Šiauliai	(8 41) 596 080 (8 41) 596 081

Paramos administravimo skyrius	Adresas	Telefonas
Tauragės skyrius	Prezidento g. 7, LT-72258 Tauragė	(8 446) 20 120 (8 446) 20 121
Telšių skyrius	Pramonės g. 5, LT-87101, Telšiai	(8 444) 77 050 (8 444) 77 052
Utenos skyrius	J. Basanavičiaus g. 126, LT-28214 Utena	(8 389) 64 082 (8 389) 64 091
Vilniaus skyrius	S. Dariaus ir S. Girėno g. 40, LT-02189 Vilnius	(8 5) 2649 357 (8 5) 2649 275

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-566](#), 2008-10-27, Žin., 2008, Nr. 125-4759 (2008-10-30), i. k. 1082330ISAK003D-566

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų
programos priemonės „Žemės ūkio
valdų modernizavimas“ antrosios ir
trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo
taisyklių
1 priedas

(Paramos paraiškos forma)

[illegible]

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

Nacionālās mājokļu agentūras priekš Zemes ūdeņu ministrijas
Kontroles departamenta teritorijām skyriem

**PARAMOS PARAIŠKA PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ
PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽEMĖS ŪKIO VALDŲ MODERNIZAVIMAS“
PIRMAJĄ, ANTRĄJĄ IR TREČIĄJĄ VEIKLOS SRITIS**

_____ Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

1. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĒJĀ

[illegible]

****Pildo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Kontrolės departamento teritorinio skyriaus tarnautojas**

Pareiškėjo arba jo įgalinto asmens parašas _____

Kokiu būdu norite gauti informaciją apie paraiškos administravimo eigą?	
PASTABA. Užpildykite, pažymėdami langelį kryželiu „X“.	
Paštu	☐
Elektroniniu paštu	☐

1. Informacija apie fizinį asmenį (pildo tik fiziniai asmenys)					
1.1. Žemės ūkio valdos identifikavimo kodas _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _					
1.2. Asmens kodas _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ (fizinio asmens kodas)					
1.3. Asmens amžius paraiškos pateikimo metu: ☐ iki 40 metų ☐ 40 metų ir daugiau					
1.4. Lytis ☐ vyras ☐ moteris					
2. Informacija apie ūkininką (pildo tik ūkininkai) _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ 					
2.1. Žemės ūkio valdos identifikavimo kodas _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _					
2.2. Ūkininko ūkio identifikavimo kodas _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _					
2.3. Ūkininko ūkio įregistravimo data _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _					
2.4. Asmens kodas _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ (fizinio asmens kodas)					
2.5. Asmens amžius paraiškos pateikimo metu: ☐ iki 40 metų ☐ 40 metų ir daugiau					
2.6. Lytis ☐ vyras ☐ moteris					
2.7. Išsilavinimas (pildo tik ūkininkai. Nurodomas įgytas išsilavinimas (pažymima kryželiu „X“) pagal mokymo įstaigos baigimo pažymėjimą arba mokymo įstaigos pažymą apie studijavimą, ir (arba) mokymąsi arba sulinktus kreditus ar akademines valandas): ☐ žemės ūkio srities profesinis, aukštasis neuniversitetinis (arba jam prilygintas), aukštasis universitetinis; ☐ nebaigtas žemės ūkio srities profesinis, aukštasis neuniversitetinis (arba jam prilygintas), aukštasis universitetinis (mokosi, jei toliau nesimoko, turi būti surinkta ne mažiau kaip 80 kreditų arba 3200 akademinėjų valandų); ☐ išklaudyta ūkininkavimo žinių pagrindų arba ūkininkavimo pradmenų mokymo programos (programų kodai 1620205, 261062102; 261062110) arba išklaudyta žemės ūkio ministro ir Žemės ūkio rūmų pirmininko 1992 m. lapkričio 6 d. patvirtinta ūkininkavimo žinių minimumo programa; ☐ išklaudyta ūkininko ūkio šakų tvarkymo mokymo programa ar kitos darbo rinkos formaliojo profesijos mokymo programos, susijusios su žemės ir (ar) miškų ūkio veikla, kurių trukmė ne mažiau kaip 320 val.					
3. Duomenys apie sutuoktinį:					
Vardas, pavardė			Asmens kodas		

4. Informacija apie juridinį asmenį (pildo tik juridiniai asmenys)		
4.1. Žemės ūkio valdos identifikavimo kodas		
4.2. Juridinio asmens identifikavimo kodas		
(juridinių asmenų registro išduotame registravimo pažymėjime nurodytas kodas)		
5. Informacija apie susijusias įmones / įmones partneres (pildo tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys)		
5.1. Subjektai, dalyvaujantys pareiškėjo valdyme (daugiau nei 25 proc.) (nurodomas tų subjektų vardas, pavardė arba pavadinimas, kodas bei turimų akcijų / pajaus arba turto dalis (proc.))		☐ Taip ☐ Ne
Vardas, pavardė arba pavadinimas	Fizinio ar juridinio asmens kodas	Turimų akcijų/pajaus arba turimo turto dalis, proc.
		,
		,
		,
		,
5.2. Pareiškėjo dalyvavimas (daugiau nei 25 proc.) kitų subjektų valdyme (juridinio asmens pavadinimas, kodas) (nurodomas tų subjektų vardas, pavardė arba pavadinimas, kodas, pareiškėjo turimų akcijų / pajaus arba turimo turto dalis, proc.)		☐ Taip ☐ Ne
Pavadinimas	Fizinio ar juridinio asmens kodas	Turimų akcijų (pajaus) arba turimo turto dalis, proc.
		,
		,
		,
5.3. Susijusių / partnerių įmonių duomenys (pildoma, jei 5.1 ir (arba) 5.2 eilutėse nurodytas bent vienas subjektas, nurodant, kur dar 5.1 ir (arba) 5.2 punktuose nurodyti subjektai turi akcijų / pajaus arba turto dalį (proc.) (daugiau kaip 25 proc.) ir (arba) kas dar dalyvauja 5.1 ir (arba) 5.2 punktuose nurodytų subjektų valdyme, nurodant turimų akcijų / pajaus arba turto dalis (proc.) (daugiau kaip 25 proc.))		☐ Taip ☐ Ne
Vardas, pavardė arba pavadinimas	Fizinio ar juridinio asmens kodas	Turimų akcijų (pajaus) arba turimo turto dalis, proc.
		,
		,
		,

II. INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ, KURIAM PRAŠOMA PARAMOS

1. KPP priemonės kodas	121 Žemės ūkio valdų modernizavimas (galimi abu variantai) ☐ Žemės ūkio valdų modernizavimas – investicinė parama ☐ Žemės ūkio valdų modernizavimas – parama paskolomis
------------------------	--

2. KPP priemonės veiklos sritis (nurodoma veiklos sritis (langelyje pažymint kryželiu „X“), pagal kurią teikiama paraiška. Paraiška gali būti teikiama pagal visas Antrosios veiklos sritis)	Pirmoji veiklos sritis: ☐ Nitrato direktyvos reikalavimų ir naujų privalomų Bendrijos standartų įgyvendinimas Antroji veiklos sritis: ☐ žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) paslaugų žemės ūkiui teikimas; ☐ biodujų gamyba iš ūkyje susidariusių atliekų; ☐ prekių žemės ūkio produktų (pagamintų ir (arba) išaugintų valdoje) apdorojimas, perdirbimas ir tiekimas rinkai (arba kooperatyvo supirktų iš savo narių jų ūkiuose pagamintų ir (arba) išaugintų prekių žemės ūkio produktų apdorojimas, perdirbimas ir tiekimas rinkai. Trečioji veiklos sritis: ☐ Trumpos rotacijos plantacinių želdinių veisimas
3. Žemės ūkio šaka (nurodoma žemės ūkio šaka, į kurią investuojama, langelyje pažymint kryželiu „X“. Paraiška gali būti pateikta tik pagal vieną žemės ūkio šakos subšaką)	Gyvulininkystė: ☐ mėsinių gyvulininkystė ☐ kitos gyvulininkystės šakos Augalininkystė: ☐ lininkystė ir sėklininkystė ☐ sodininkystė, uogininkystė ir daržininkystė ☐ rapsų auginimas ☐ kitos augalininkystės šakos (išskyrus apynių ir cukrinių runkelių auginimą) ☐ Paslaugų teikimas
4. Projekto pavadinimas	
5. Projekto įgyvendinimo vieta (duomenys patikrai vietoje atlikti)	
6. Bendra projekto vertė su PVM, Lt	□□□□□□□□ (bendra projekto vertė su tinkamomis ir netinkamomis finansuoti išlaidomis su PVM, litais)
7. Bendra projekto vertė be PVM, Lt	□□□□□□□□ (bendra projekto vertė su tinkamomis ir netinkamomis finansuoti išlaidomis be PVM, litais)
7. Bendra prašomos paramos suma, Lt:	□□□□□□□□ (bendra prašoma paramos suma, litais (nuo tinkamų finansuoti išlaidų))
7.1. Pagal pirmąją veiklos sritį, Lt	□□□□□□□□ (prašoma paramos suma, litais)
7.2. Pagal antrąją, veiklos sritį, Lt	□□□□□□□□ (prašoma paramos suma, litais)
7.3. Pagal trečiąją, veiklos sritį, Lt	□□□□□□□□ (prašoma paramos suma, litais)

Ar esate gavęs Bendrijos investicinę paramą žemės ūkiui ir kaimo plėtrai? (SAPARD, BPD, 2004–2006 m. KPP, 2007–2013 m. KPP)?	☐ Taip ☐ Ne
--	---

IV. INFORMACIJA APIE VALSTYBĖS PAGALBĄ

Ar projekte numatytoms išlaidoms buvo suteikta valstybės pagalba?	☐ Taip ☐ Ne
---	---

Jei taip, nurodyti suteiktos pagalbos formą:

☐	Kompensuotos palūkanos
☐	Kompensuotas garantinis užmokestis
☐	Kita

V. INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ

Pateikiama trumpa informacija apie planuojamą įgyvendinti projektą (ne daugiau kaip 10 eilučių)

VI. TINKAMOS FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDOS (nurodomos investicijos, kurioms prašoma paramos, jų pirkimo suma be PVM, su PVM, trumpai pagrindžiamas išlaidų būtinumas ir paaiškinama, kodėl tai nėra paprastoji pakeitimo investicija, bei prie konkrečios investicijos nurodomas patirtų išlaidų ir (arba) planuojamų pirkimų vykdymo būdas, t. y. konkurso / apklausos būdu ar pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius. Jeigu išlaidos paramos paraiškos pateikimo metu ir iki tam tikro laikotarpio, kaip nurodyta pirkimų taisyklėse, yra patirtos neatlikus konkurso / apklausos arba nepritaikius didžiausiųjų įkainių, tokiu atveju žymima „kita“ (šių patirtų tinkamų finansuoti išlaidų vertę nustatys Agentūros parinkti nepriklausomi ekspertai ar ekspertų darbo grupė). Išlaidos sugrupuojamos pagal išlaidų kategorijas)

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Pirkimo suma be PVM, Lt	Pirkimo suma su PVM, Lt	Pagrindimas	Pirkimų vykdymo būdai
1.	Pagal 1 veiklos sritį				
1.1.	Statyba ir rekonstrukcija				
1.1.1...					☐ konkursas / apklausa

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Pirkimo suma be PVM, Lt	Pirkimo suma su PVM, Lt	Pagrindima s	Pirkimų vykdymo būdai
					☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
1.2.	Naujos statybinės medžiagos				
1.2.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
1.3.	Nauja mėslo ir srutų laikymo įranga, mėslo ir srutų išvežimo technika, srutų ir mėslo įterpimo ir (arba) paskleidimo įrenginiai ir mechanizmai				
1.3.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
1.4.	Viešinimo išlaidos				
1.4.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
1.5.	Bendrosios išlaidos				
1.5.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
1.6.	Kita				
1.6.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
2.	Pagal 2 veiklos sritį				

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Pirkimo suma be PVM, Lt	Pirkimo suma su PVM, Lt	Pagrindima s	Pirkimų vykdymo būdai
2.1.	Nauja žemės ūkio technika, įranga ¹ , technologiniai įrenginiai, kompiuterinė įranga, įskaitant programinę, N ir O kategorijų transporto priemonės, skirta projekto reikmėms				
2.1.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
2.2.	Statyba ir rekonstrukcija				
2.2.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
2.3.	Naujos statybinės medžiagos				
2.3.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
2.4.	Infrastruktūros kūrimas valdoje, jei ji susijusi su žemės ūkio produktų gamyba ir (arba) apdorojimu ir paruošimu realizacijai				
2.4.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
2.5.	Sodmenys				
2.5.1...					☐ konkursas / apklausa

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Pirkimo suma be PVM, Lt	Pirkimo suma su PVM, Lt	Pagrindima s	Pirkimų vykdymo būdai
					☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
2.6.	Viešinimo išlaidos				
2.6.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
2.7.	Bendrosios išlaidos				
2.7.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
2.8.	Kita				
2.8.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
3.	Pagal 3 veiklos sritį				
3.1.	Želdavietės ir (arba) dirvos paruošimas				
3.1.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
3.2.	Sodinimo darbai				
3.2.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
3.3.	Sodmenys				
3.3.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita

Nr.	Išlaidų pavadinimas	Pirkimo suma be PVM, Lt	Pirkimo suma su PVM, Lt	Pagrindimas	Pirkimų vykdymo būdai
3.4.	Želdinimo projekto parengimas				
3.4.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
3.5.	Viešinimo išlaidos				
3.5.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
3.6.	Bendrosios išlaidos				
3.6.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
3.7.	Kita				
3.7.1...					☐ konkursas / apklausa ☐ didžiausieji įkainiai ☐ kita
	Iš viso:				

“

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin., 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

Nr. [3D-39](#), 2010-01-25, Žin., 2010, Nr. 12-594 (2010-01-30), i. k. 1102330ISAK0003D-39

VII. PROJEKTO FINANSAVIMO ŠALTINIAI (projekto finansavimo šaltiniai turi atitikti projekto vertę su PVM)

Šaltinis	Suma, Lt	Nuoroda į patvirtinantį dokumentą / informacijos šaltinį
----------	----------	--

	Šaltinis	Suma, Lt	Nuoroda į patvirtinantį dokumentą / informacijos šaltinį
1.	Paramos lėšos (nurodomos paramos lėšos, nukreiptos kitam projekto etapui finansuoti)		Pildoma tik tuo atveju, jei projektas numatomas vykdyti daugiau nei vieną etapą. Šioje grafoje nurodoma, kiek planuojama teikti mokėjimo prašymų (ne daugiau kaip šešis) ir kokioms investicijoms, už kurias gauta parama bus naudojama antrajam ir (arba) n-ajam projekto etapui finansuoti.
2	Pareiškėjo lėšos (nurodomos projekto vykdymo laikotarpiu iš veiklos planuojamos gauti lėšos – jų pagrįstumas įrodomas verslo plano (projekto aprašymo) finansinių ataskaitų duomenimis)		iš veiklos planuojamos gauti lėšos iš tikslinių programų gautinos lėšos (tiesioginės išmokos, kita parama) kita
3.	Paskola (nurodoma paskola, pagrįsta dokumentais, įrodančiais paskolos suteikimo galimybę)		kredito įstaigos juridinio asmens fizinio asmens
4.	Bendra projekto vertė (1+2+3)		

VIII. INFORMACIJA APIE ŽEMĖS VALDAS (pateikiama informacija apie valdomus žemės plotus, kurie turi sutapti su deklaruotu žemės plotu ataskaitiniais metais. Jei numatomas žemės plotų didinimas, verslo plane turi būti nurodyta tokio didinimo pagrindimas finansiniais ištekliais bei nurodomos konkrečios sąlygos (prielaidos) padidinti žemės plotus)

	Ataskaitini		Prognozės projekto įgyvendinimo metais									
	ai 20__ metai		__ metai		__ metai		__ metai		__ metai		__ metai	
	1 ²	2 ³	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1. Žemės ūkio naudmenų plotas, ha												
1.1. ariama žemė, ha												
1.2. pievos ir ganyklos, ha												
1.3. sodai ir uogynai, ha												
2. Kita žemė, ha												
3. Iš viso												

IX. INFORMACIJA APIE TURIMĄ ILGALAIKĮ MATERIALŲJĮ TURTĄ (nurodomas turimas ilgalaikis turtas, susijęs su numatomomis atlikti investicijomis. Būtina nurodyti objekto pavadinimą, unikalų objekto Nr. , pagaminimo metus)

Turto objektas	Unikalus objekto Nr.	Pagamimo metai

Turto objektas	Unikalus objekto Nr.	Pagamimo metai

² Nuosavybės teisė valdoma žemė.

³ Nuomos, panaudos ar kitais pagrindais valdoma žemė.

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

X. AUGINAMŲ GYVŪNŲ SKAIČIUS, VIENETAIS

(pildo pareiškėjai pagal 1 veiklos sritį ir 2 veiklos sritį, jei veikla susijusi su gyvulininkystės produktų gamyba)

(Šioje lentelėje nurodoma auginamų gyvūnų skaičius vnt. pagal grupes laikotarpio pabaigoje. Gyvūnai turi būti sugrupuoti, kaip nurodyta 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisyklės (OL 2006 L 368), V priede. Gyvūnai, kurie nėra įvardyti V priede, grupuojami, kaip nurodyta Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui tvarkyti, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/D3-342 (Žin., 2005, Nr. [92-3434](#); 2007, Nr. [68-2689](#)), priede.)

Gyvūnai:	Ataskaitiniai 20__ m.	Einamųjų metų mė n. (paskutinio mėnesio, einančio prieš paraiškos pateikimo dieną) pabaiga	Prognozės projekto įgyvendinimo metais				
			__ metai	__ metai	__ metai	__ metai	__ metai

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

XI. SĄLYGINIS GYVULIŲ VIENETAS, TENKANTIS 1 HA

(pildo pareiškėjai pagal 1 veiklos sritį ir 2 veiklos sritį, jei veikla susijusi su gyvulininkystės produktų gamyba)

	Ataskaitiniai metai 20__ m.	Einamųjų metų mė n. (paskutinio mėnesio, einančio prieš paraiškos pateikimo dieną) pabaiga	Projekto įgyvendinimo pabaigai	Prognozės projekto įgyvendinimo metais				
				__ metai	__ metai	__ metai	__ metai	__ metai
SGV skaičius ⁴								

	Ataskaitiniai metai 20__ m.	Einamųjų metų mė- n. (paskutinio mėnesio, einančio prieš paraiškos pateikimo dieną) pabaiga	Projekto įgyvendinimo pabaigai	Prognozės projekto įgyvendinimo metais				
				____ metai	____ metai	____ metai	____ metai	____ metai
SGV ⁵ skaičiuojamas įskaitant nuosavybės teisę turimos ir nuomos, panaudos ar kitais pagrindais valdomos žemės plotą, ha ⁶								

⁴ SGV apskaičiuojamas XII lentelėje nurodytą, gyvūnų skaičių metų pabaigoje pagal grupes padauginus iš koeficientų, nurodytų 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisyklės (OL 2006 L 368), V priede. Tais atvejais, kai gyvūnų perskaičiavimo į SGV normos nenurodytos Komisijos Reglamento 1974/2006 V priede, taikomi Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui tvarkyti, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 (Žin., 2005, Nr. [92-3434](#); 2007, Nr. [68-2689](#)), priede nurodyti SGV skaičiavimo koeficientai.

⁵ SGV apskaičiuojamas vidutinį gyvūnų skaičių per metus pagal grupes padauginus iš koeficientų, nurodytų 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisyklės (OL 2006 L 368), V priede. Tais atvejais, kai gyvūnų perskaičiavimo į SGV normos nenurodytos Komisijos Reglamento 1974/2006 V priede, taikomi Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui tvarkyti, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 (Žin., 2005, Nr. [92-3434](#); 2007, Nr. [68-2689](#)), priede nurodyti SGV skaičiavimo koeficientai.

⁶ Jei neužtenka valdomos žemės ūkio naudmenų ploto (ha) mėšlui ir (arba) srutoms paskleisti ir (arba) įterpti, kai SGV viršija 1,7 SGV/ha pareiškėjas privalo pateikti dokumentus, įrodančius perteklinio mėšlo ir (arba) srutų panaudojimą, t. y. pateikti sutartis mėšlui ir (arba) srutoms paskleisti ir (arba) įterpti. Sutartyse turi būti nurodyta ūkio subjekto ŽŪN plotai, skirti mėšlui ir (arba) srutoms paskleisti ir (arba) įterpti. Taip pat mėšlas ir (arba) srutos gali būti parduoti. Tokiu atveju ŽŪN plotas (ha), reikalingas parduotam mėšlui ir (arba) srutoms paskleisti ir (arba) įterpti, apskaičiuojamas, vadovaujantis Aplinkosaugos reikalavimų mėšlui tvarkyti, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 (Žin., 2005, Nr. [92-3434](#); 2007, Nr. [68-2689](#)), 26 punkte nurodyta 2 formule. Formulėje nurodytas reikšmės laikant atitinkamai: MTN – 170 kg/ha (pastovus dydis), Q – bendrojo azoto ištekliai kg (mėšlo ir (arba) srutų kiekis).

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

XII. INFORMACIJA APIE TURIMAS PASKOLAS IR (ARBA) LIZINGĄ

(Šioje lentelėje nurodomos visos pareiškėjo turimos paskolos ir (arba) išperkamoji nuoma, paskolos ir (arba) išperkamosios nuomos būdu finansuojamo turto davėjas, paskolos ir (arba) išperkamosios nuomos paskirtis bei gavimo data, pradinė suma, grąžinta paskolų ir (arba) išperkamosios nuomos suma iki paskutinės mėnesio dienos prieš pateikiant paraišką, taip pat nurodomas dar negrąžintas paskolų likutis ar nesumokėta išperkamosios nuomos dalis paskutinę mėnesio dieną prieš pateikiant paraišką, palūkanų norma bei paskolos ir (arba) išperkamosios nuomos sutartyje numatytas paskolos grąžinimo ar išperkamosios nuomos išmokėjimo terminas. Jei buvo keičiamas paskolos grąžinimo ar išperkamosios nuomos terminas, verslo plane nurodoma, dėl kokių priežasčių tai atlikta.)

Paskolos ir (arba) išperkamosios nuomos būdu finansuojamo turto davėjas	Paskolos ir (arba) išperkamosios nuomos paskirtis ir gavimo data	Suma, Lt			Palūkanų norma, %	Grąžinimo terminas
		Pradinė	Gražinta iki paraiškos pateikimo datos (per visus mėnesius iki paraiškos pateikimo)	Paskolos likutis ir (arba) nesumokėta išperkamosios nuomos dalis		
Iš viso:					XXX	XXX

XIII. INFORMACIJA APIE PROJEKTO INOVATYVUMĄ (pildo pareiškėjai, teikiantys paramos paraiškas pagal 2 veiklos sritį. Apibūdinamas projekto inovatyvumas, pažymint bent vieną langelį kryželiu „X“, ir pateikiamas trumpas pagrindimas):

☐ diegiama nauja technologija (_____)
☐ sukurtas (-i) naujas (-i) produktas (-ai) ar nauja paslauga (-os) (_____)
☐ diegiama organizacinė inovacija (_____)
☐ dalyvavimas moksliniuose tyrimuose (_____)

XIV. PROJEKTO PRIEŽIŪROS RODIKLIAI (užpildomos eilutės pagal veiklos sričiai priskirtus priežiūros rodiklius)

	Rodikliai	Matavimo vnt.	Ataskaitiniai metai 20__	Projekto įgyvendinimo pabaigoje ⁷	Prognozė				
					20__	20__	20__	20__	20__
1.	Pagal 1 veiklos sritį:								
1.1.	SGV	vnt.							
2.	Pagal 2 veiklos sritį:								
2.1.	Grynasis pelnas	Lt		X					
2.2.	Pardavimo pajamos	Lt		X					
3.	Pagal 3 veiklos sritį:								
4.	Trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai	ha		X					

⁷ Pildoma tik nurodant SGV.

XV. KITA INFORMACIJA (Šioje lentelėje pareiškėjas atsako į pateiktus klausimus, užbraukdamas kryželiu „X“ langelį ties žodžiu „Taip“, „Ne“ arba N/A (nėra aktualu))

1.	Ar esate atsiskaitęs su Valstybine mokesčių inspekcija?	☐ Taip ☐ Ne
2.	Ar esate atsiskaitęs su Valstybiniu socialinio draudimo fondu?	☐ Taip ☐ Ne

3.	Ar patvirtinate, kad projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų?	☐ Taip	☐ Ne
4.	Ar tvarkote buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytus reikalavimus?	☐ Taip	☐ Ne
5.	Ar įsipareigojate be rašytinio Agentūros sutikimo nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, neparduoti ir kitaip neperduoti kitam asmeniui už paramos lėšas įgytą turtą mažiausiai penkerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo (leidimą įkeisti turtą Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paraiškoje banko paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių)?	☐ Taip	☐ Ne
6.	Ar įsipareigojate, kad gyvulių tankis ūkyje nebus didesnis kaip 1,7 SGV viename hektare žemės ūkio naudmenų?	☐ Taip	☐ Ne ☐ N/A
7.	Ar įsipareigojate apdrausti turtą kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, ne trumpesniai kaip 5 metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų (išskyrus vagystę) projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas, esant draudimo paslaugų prieinamumui)?	☐ Taip	☐ Ne
	Ar projekte numatote statybos / rekonstrukcijos ar infrastruktūros įrengimo darbus?	☐ Taip	☐ Ne ☐ N/A
	Jei „Taip“, ar pateikta pažyma apie projekto atitiktį aplinkosaugos reikalavimams?	☐ Taip	☐ Ne
9.	Ar investicijos daromos laikantis naujausių Bendrijos standartų?	☐ Taip	☐ Ne ☐ N/A
	Jei „Taip“, ar šio standarto laikymuisi skirtas laikotarpis bus ne ilgesnis kaip 36 mėnesiai nuo tos dienos, kurią tas standartas tampa privalomas valdai?	☐ Taip	☐ Ne
10.	Ar parama, prašoma investicijoms, skirtoms laikytis esamų Bendrijos standartų (jauniesiems ūkininkams, gavusiems paramą pagal priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“), kaip nurodoma verslo plane?	☐ Taip	☐ Ne ☐ N/A
	Jei „Taip“, ar laikotarpis, per kurį bus pradėta laikytis standarto, neviršys 36 mėnesių nuo įsikūrimo dienos?	☐ Taip	☐ Ne
11.	Ar numatytos investicijos pagerins bendrus ūkio veiklos rezultatus ir prisidės prie ūkio konkurencingumo didinimo?	☐ Taip	☐ Ne ☐ N/A
12.	Ar investicijos atitinka higienos, veterinarijos, gyvūnų gerovės ir maisto kokybės reikalavimus (jei numatytos investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi)?	☐ Taip	☐ Ne ☐ N/A

13.	Ar įsipareigojate, kad žemės ūkio naudmenų, valdomų nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, sutartys sudarytos ne trumpesniam kaip projekto kontrolės laikotarpiui (jeigu projekto kontrolės laikotarpiu žemės valdymo sutartys bus nutrauktos, turi būti išnuomotas ar kitais teisiniais pagrindais valdomas kitas sklypas su tuo pačiu žemės ūkio naudmenų plotu)?	☐ Taip ☐ Ne ☐ N/A
15.	Ar įsipareigojate viešinti gautą paramą.? Kokias viešinimo priemones naudosite?	☐ Taip ☐ Ne Nurodyti viešinimo priemones
15 ¹ .	Ar įsipareigojate suteiktą paskolą naudoti pagal nurodytą paskirtį?	☐ Taip ☐ Ne ☐ N/A
15 ² .	Ar patvirtinate, kad investicijos atitinka EB darbo saugos reikalavimus?	☐ Taip ☐ Ne
15 ³ .	Ar įsipareigojate teikti projekto įgyvendinimo ataskaitas (pildo besikreipiantys tik paskolos)?	☐ Taip ☐ Ne

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

Pildo tik pareiškėjai, prašantys paramos pagal 2 veiklos sritį		
16.	Ar turite reikiamą išsilavinimą užsiimti produkcijos, į kurią bus investuojama, gamyba (netaikoma ūkininkams, turintiems didesnę kaip 2 metų ūkininkavimo patirtį, ir juridiniams asmenims)?	☐ Taip ☐ Ne ☐ N/A
17.	Ar pajamos iš žemės ūkio veiklos ir (arba) paslaugų žemės ūkiui teikimo per 2 metų laikotarpį iki paramos paraiškos pateikimo kasmet sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų valdos veiklos pajamų (netaikoma kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), mokslo ir mokymo institucijoms)?	☐ Taip ☐ Ne
19.	Ar valdos (ūkio) ekonominis dydis yra lygus ar didesnis kaip 4 europinio dydžio vienetai ⁸ (netaikoma ūkio subjektams, užsiimantiems tik paslaugų žemės ūkiui teikimu)? EDV paramos paraiškos pateikimo dieną (įrašyti) _____	☐ Taip ☐ Ne ☐ N/A
20.	Ar įsipareigojate, kad paramos paraiškos pateikimo dieną nurodytas valdos (ūkio) ekonominis dydis, išreikštas europinio dydžio vienetais (EDV), antraisiais ir kitais iš eilės einančiais projekto kontrolės laikotarpio metais nebus sumažintas daugiau kaip 20 procentų?	☐ Taip ☐ Ne
21.	Ar turite pieno kvotą, atitinkančią esamus gamybinius pajėgumus (pildo investuojantieji į pienininkystės sektorių)?	☐ Taip ☐ Ne ☐ N/A
21 ¹ .	Ar patvirtinate, kad investicijos į žeminius šiltnamius yra susijusios su aplinkos apsaugos sąlygų gerinimu, energijos, vandens ir atliekų panaudojimo efektyvumu (pildo investuojantieji į žeminius šiltnamius)?	☐ Taip ☐ Ne ☐ N/A
Klausimai paramos paraiškų pagal 2 veiklos sritį prioritetui nustatyti		

22.	Ar esate gavęs ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai?	☐ Taip ☐ Ne
23.	Ar prašomos paramos intensyvumas mažesnis už Taisyklių 13.1–13.1 ¹ ir 13.2–13.2 ¹ punktuose nustatytą paramos intensyvumą (jei paramos paraiška teikiama pagal 1 ir 2 veiklos sritį, paramos intensyvumas apskaičiuojamas nuo tinkamų finansuoti išlaidų kiekvienai veiklos sričiai atskirai)?	☐ Taip ☐ Ne
24.	Jei taip, nurodykite prašomos paramos intensyvumą:	☐ Taip ☐ Ne
25.	Ar esate pripažintas žemės ūkio kooperatyvu?	☐ Taip ☐ Ne
26.	Jei taip, nurodykite narių skaičių:	☐ Taip ☐ Ne
27.	Ar modernizuojama valda turi „žaliąjį diplomą“?	☐ Taip ☐ Ne
28.	Ar projekte numatytas inovacijų diegimas?	☐ Taip ☐ Ne

⁸ Valdos (ūkio) ekonominį dydį, išreikštą, europinio dydžio vienetais (EDV), nustato valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

Pildo tik pareiškėjai, prašantys paramos pagal 3 veiklos sritį		
29.	Ar įsipareigojate, kad trumpos rotacijos želdiniai bus veisiami žemės ūkio naudmenose, laikantis Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės reikalavimų?	☐ Taip ☐ Ne
30.	Ar įsipareigojate, kad trumpos rotacijos želdiniai bus sodinami ne NATURA 2000 vietovėse?	☐ Taip ☐ Ne
31.	Ar plantacinių želdinių įveisimo projekte numatyta, kad nebus daroma žala drenažo sistemoms?	☐ Taip ☐ Ne
Klausimai paramos paraiškų pagal 3 veiklos sritį prioritetui nustatyti		
32.	Ar prašomos paramos intensyvumas mažesnis už Taisyklių 14.1–14.2 punktuose nustatytą paramos intensyvumą?	☐ Taip ☐ Ne
33.	Jei taip, nurodykite prašomos paramos intensyvumą:	☐ Taip ☐ Ne
34.	Ar esate kooperatyvo narys?	☐ Taip ☐ Ne
35.	Ar esate pripažintas žemės ūkio kooperatyvu?	☐ Taip ☐ Ne
36.	Jei taip, nurodykite narių skaičių:	☐ Taip ☐ Ne

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

Nr. [3D-556](#), 2009-08-03, Žin., 2009, Nr. 94-4021 (2009-08-06), i. k. 1092330ISAK003D-556

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin., 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

XVI. PATEIKIAMŲ DOKUMENTAI

(Pažymima (kryželiu „X“), kurie dokumentai pateikiami ir nurodomas pateikiamų dokumentų lapų skaičius)

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti X	Lapų skaičius
----------	-----------------------	------------	---------------

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti X	Lapų skaičius
1.	Verslo planas (pateikiamas, jei paramos prašoma pagal 2 veiklos sritį) (mokslo ir mokymo institucijos ir pareiškėjai pagal pirmąją veiklos sritį pateikia projekto aprašą, kuriame turi būti pagrįsti investavimo tikslai, numatytos ir pagrįstos investicijos (be PVM), būtinos projektui įgyvendinti, projektui įgyvendinti reikalingos lėšos ir jų finansavimo būdas bei projekto įgyvendinimo terminai)	☐	
2.	Pareiškėjo (ūkininko ar fizinio asmens) tapatybę patvirtinantis dokumentas (pasas ar asmens tapatybės kortelė)	☐	
3.	Juridinio asmens registravimo pažymėjimas	☐	
4.	Juridinio asmens steigimo dokumentai	☐	
5.	Juridinio asmens kompetentingo organo pritarimo parengtai paramos paraiškai protokolo išrašas, patvirtintas pareiškėjo įgalioto asmens iki paraiškos pateikimo	☐	
6.	Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinio padalinio deklaracija apie atitiktį higienos, veterinarijos, maisto kokybės ir gyvūnų gerovės ir maisto kokybės reikalavimams (jei numatytos įsigyti investicijos turi įtakos minėtiems reikalavimams)	☐	
7.	Aplinkos ministerijos Regioninio aplinkos apsaugos departamento pažyma apie numatomo įgyvendinti projekto atitiktį aplinkosaugos reikalavimams (pateikiama, jei projekte numatyti statybos ir (arba) infrastruktūros įrengimo darbai)	☐	
8.	Prekių, darbų ar paslaugų tiekėjų komerciniai pasiūlymai arba kiti dokumentai, pagrindžiantys tinkamų finansuoti išlaidų vertę	☐	
9.	Numatomų statybos / rekonstrukcijos darbų projektiniai dokumentai (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys)	☐	
10.	Statinio techninio projekto ekonominės dalies ekspertizės išvada ⁹ , statybos/rekonstrukcijos leidimas (gali būti pateiktas ne vėliau kaip iki pirmo mokėjimo prašymo pateikimo dienos)	☐	
11.	Ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai (balansas, pelno (nuostolių), pinigų srautų ataskaitos). Praėjusių metų finansinės atskaitomybės dokumentai (balansas, pelno (nuostolių), pinigų srautų ataskaitos) teikiami, jeigu verslo plane nurodyti ekonominį gyvybingumą pagrindžiantys praėjusių metų rodikliai. Naujai įregistruotos kooperatinės bendrovės (kooperatyvai) pateikia ūkinės veiklos pradžios balansą	☐	
12.	Dokumentai, užtikrinantys tinkamą projekto bendrojo finansavimo šaltinį	☐	
13.	Kiti dokumentai	☐	
Dokumentai, teikiami pagal 1 veiklos sritį			
14.	Aplinkos ministerijos Regioninio aplinkos apsaugos departamento pažyma apie valdos aplinkos apsaugos būklę, jei prašoma parama Nitratų direktyvos reikalavimams įgyvendinti ir jei valda yra gavusi Bendrijos paramą (BPD ar KPP), skirtą įgyvendinti ES standartams.	☐	

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Pažymėti X	Lapų skaičius
Dokumentai, teikiami pagal 2 veiklos sritį			
15.	Dokumentai, patvirtinantys reikiamą kvalifikaciją (netaikoma ūkininkams, turintiems didesnę kaip 2 metų ūkininkavimo patirtį, ir juridiniams asmenims)	☐	
16.	Dokumentai, įrodantys, kad pajamos iš žemės ūkio veiklos per 2 metų laikotarpį iki paramos paraiškos pateikimo kasmet sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų valdos veiklos pajamų ¹⁰ (netaikoma kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), mokslo ir mokymo institucijoms)	☐	
18.	Dokumentai, patvirtinantys kooperatyvo (kooperatinės bendrovės) pripažinimą žemės ūkio kooperatine bendrove	☐	
19.	Dokumentai, patvirtinantys narystę pripažintame žemės ūkio kooperatyve	☐	
20.	Augalų dauginamosios medžiagos tiekėjo pažymėjimas	☐	

⁹ Investiciniuose projektuose numatytiems statybos bei rekonstravimo darbams turi būti parengtas statinių techninis projektas, gautas statybos leidimas (pateikiamas iki pirmo mokėjimo prašymo), išskyrus nesudėtingus (tarp jų laikinus) statinius (Statybos techninis reglamentas STR1.01.07:2002 „Nesudėtingi (tarp jų laikini) statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 184 (Žin., 2002, Nr. [43-1639](#)). Žemės ūkio paskirties statinių projektams, kurių sąmatinė vertė 500 tūkst. Lt ir daugiau, turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, vadovaujantis Statybos techniniu reglamentu STR.1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 214 (Žin., 2002, Nr. [55-2200](#)). Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla. Jei projekte numatyta statyba ir (ar) rekonstrukcija, bet jai paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami.

¹⁰ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. 3D-66 „Žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodika“ (Žin., 2003, Nr. [22-936](#)).

21.	Kiti dokumentai	☐	
Dokumentai, teikiami pagal 3 veiklos sritį			
23.	Trumpos rotacijos plantacinių želdinių įveisimo projektas	☐	
24.	Dokumentai, patvirtinantys narystę kooperatyve	☐	
25.	Projekto aprašas	☐	

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

XVII. PAREIŠKĖJO DEKLARACIJA

Aš, pretenduodamas gauti paramą pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“, pasirašydamas šioje paramos paraiškoje, patvirtinu, kad:

1. Šioje paraiškoje ir prie jos pridėtuose dokumentuose pateikta informacija, mano žiniomis ir įsitikinimu, yra teisinga;

2. Žinau, kad iš VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro gautus duomenis Agentūra panaudos priimdama sprendimą dėl paramos suteikimo (nesuteikimo) ir (arba) sankcijų taikymo;
3. Prašoma parama yra mažiausia projektui įgyvendinti reikalinga suma;
4. Nesu pažeidęs jokios kitos sutarties dėl paramos skyrimo iš Europos Bendrijos arba Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų;
5. Man nėra iškelta byla dėl bankroto, nesu likviduojamas;
6. Man nežinomos kitos šiame dokumente nenurodytos priežastys, dėl kurių projektas negalėtų būti įgyvendintas ar jo įgyvendinimas būtų atidedamas, arba dėl kurių projektas nebūtų įgyvendintas nustatytu laikotarpiu;
7. Žinau, kad paraiška gali būti atmesta, jeigu joje pateikti ne visi prašomi duomenys (įskaitant šią deklaraciją);
8. Sutinku, kad paraiškoje pateikti duomenys būtų apdorojami ir saugomi informacinėje sistemoje;
9. Sutinku, kad mano tinkamumas gauti paramą bus vertinamas pagal mano pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis bei viešuosiuose registruose esančius duomenis;
10. Esu informuotas, kad duomenys apie gaunamą (gautą) paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms siekiant apsaugoti Bendrijos finansinius interesus, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka;
11. Sutinku, kad informacija apie mano pateiktą paraišką, nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, būtų skelbiama Agentūros Interneto svetainėje ir visa su šiuo projektu susijusi informacija būtų naudojama statistikos, vertinimo bei tyrimų tikslais;
12. Įsipareigoju klaidingai apskaičiuotą ir pervestą į mano atsiskaitomąją sąskaitą paramos sumą grąžinti Agentūrai;
13. Žinau, kad Agentūra gali patikrinti pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie mano projekto ir su juo susijusią veiklą. Pateiktus duomenis kontrolės tikslams gali panaudoti ir kitos Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos institucijos;
14. Esu informuotas, kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų.

(pareiškėjo arba jo įgalioto
asmens pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

A. V.

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

Jei projektą parengė ir paraiška padėjo užpildyti konsultantas, nurodykite:

Konsultanto vardas ir pavardė	□□□□□□□□□□□□□□□□□□
Institucijos pavadinimas	□□□□□□□□□□□□□□□□□□
Telefono ir fakso Nr.	□□□□□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□□□□

	(parašas) (konsultanto vardas, pavardė)

Pastaba. Pareiškėjo pateikti duomenys bus tvarkomi elektroniniu būdu, juos kontrolės, priežiūros ir vertinimo tikslams gali panaudoti Agentūra, Žemės ūkio ministerija, kitos su Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai administravimu susijusios Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos institucijos.

XVIII. PAREIŠKĖJO SUTUOKTINIO SUTIKIMAS DĖL ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO (pildo ir pasirašo tik pareiškėjo sutuoktinis)

Informuoju, kad aš, _____,
(pareiškėjo sutuoktinio vardas, pavardė, asmens kodas)
esu pareiškėjo _____
(vardas, pavardė)
sutuoktinis ir dalyvauju / nedalyvauju (kas nereikalinga išbraukti) Programos investicinėse priemonėse _____

(nurodyti Programos priemonių pavadinimus ir paramos paraiškų registracijos Nr.)

Esu informuotas (-a) ir sutinku, kad mano asmens duomenys gali būti naudojami pareiškėjo

_____ paramos administravimo tikslais,
(vardas, pavardė)
būtų apdorojami ir saugomi informacinėje sistemoje, viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti EB finansinius interesus EB ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

Esu informuotas, kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant teisės aktų nuostatų.

(sutuoktinio parašas)

(sutuoktinio vardas, pavardė)

Papildyta skyriumi:

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin., 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

XIX. PAREIŠKĖJO AKCININKO / SUSIJUSIOS ĮMONĖS IR (ARBA) PARTNERĖS ĮMONĖS AKCININKO SUTIKIMAS DĖL ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO (pildo ir pasirašo tik pareiškėjo akcininkas / susijusios įmonės ir (arba) partnerės įmonės akcininkas)

Informuoju, kad aš, _____,
(pareiškėjo akcininko / susijusios įmonės ir (arba) partnerės įmonės akcininko vardas, pavardė, asmens kodas)
esu pareiškėjo _____
(vardas, pavardė/pavadinimas)
akcininkas / susijusios įmonės ir (arba) partnerės įmonės akcininkas ir dalyvauju / nedalyvauju (kas nereikalinga, išbraukti) Programos investicinėse priemonėse _____

(nurodyti Programos priemonių pavadinimus ir paramos paraiškų registracijos Nr.)

Esu informuotas (-a) ir sutinku, kad mano asmens duomenys gali būti naudojami pareiškėjo _____ paramos administravimo tikslais, _____ (vardas, pavardė/pavadinimas) būtų apdorojami ir saugomi informacinėje sistemoje, viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms, siekiant apsaugoti EB finansinius interesus EB ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka. Esu informuotas (-a), kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su savo duomenų tvarkymo eiga, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens, duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant teisės aktų nuostatų. <table border="0"><tr><td>_____ (parašas)</td><td>_____ (vardas, pavardė)</td></tr><tr><td colspan="2">(pareiškėjo akcininko / susijusios įmonės ir (arba) partnerės įmonės akcininko parašas, vardas, pavardė)</td></tr></table>	_____ (parašas)	_____ (vardas, pavardė)	(pareiškėjo akcininko / susijusios įmonės ir (arba) partnerės įmonės akcininko parašas, vardas, pavardė)	
_____ (parašas)	_____ (vardas, pavardė)			
(pareiškėjo akcininko / susijusios įmonės ir (arba) partnerės įmonės akcininko parašas, vardas, pavardė)				

Papildyta skyriumi:

Nr. [3D-542](#), 2010-06-07, Žin., 2010, Nr. 67-3364 (2010-06-10), i. k. 1102330ISAK003D-542

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų
programos priemonės „Žemės ūkio
valdų modernizavimas“ antrosios ir
trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo
taisyklių
2 priedas

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

**TIPINIS VERSLO PLANAS PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013
METŲ PROGRAMOS PRIEMONĘ „ŽEMĖS ŪKIO VALDŲ MODERNIZAVIMAS“
ANTRAJĄ VEIKLOS SRITĮ**

(data)

(sudarymo vieta)

I. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĒJĀ

[illegible]

Pareiškėjo arba jo įgaliooto asmens parašas _____

II. INFORMACIJA APIE ŪKIO SUBJEKTĄ IR JO VEIKLĄ

[illegible]

2. Projekto tikslai ir inovatyvumas (nurodomi projekto įgyvendinimo tikslai ir apibūdinamas inovatyvumas: diegiama nauja technologija, sukurtas (-i) naujas (-i) produktas (-i) ar nauja paslauga (-os), diegiama organizacinė inovacija, dalyvavimas moksliniuose tyrimuose (ne daugiau kaip 5 eilutės)

III. INFORMACIJA APIE PRODUKCIJOS (PRODUKTŲ) IR (ARBA) PASLAUGŲ RINKAS

Pateikiama informacija apie produkcijos realizavimo rinkas, konkretus (ne daugiau kaip 10 eilučių)

IV. INFORMACIJA APIE ŪKIO SUBJEKTO ORGANIZACINĘ VALDYMO STRUKTŪRĄ IR DARBUOTOJUS

Pateikiama informacija apie ūkio subjekto organizacinę valdymo struktūrą (ne daugiau kaip 5 eilutės)

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

V. INFORMACIJA APIE PRODUKCIJOS GAMYBĄ IR PARDAVIMUS

	Ataskaitiniai 20.... metai	Prognoziniai metai				
		20...	20...	20...	20...	20...
Augalininkystė						
Kviečiai	X	X	X	X	X	X
Pasėlių plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						
Parduota, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						
Pajamos, Lt						
...	X	X	X	X	X	X
Pasėlių plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						

	Ataskaitiniai 20.... metai	Prognoziniai metai				
		20...	20...	20...	20...	20...
Vidutinė kaina, Lt/t						
Parduota, t						
Pajamos, Lt						
Daržininkystė						
Morkos	X	X	X	X	X	X
Plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						
Parduota, t						
Pajamos, Lt						
...	X	X	X	X	X	X
Plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						
Parduota, t						
Pajamos, Lt						
Uogininkystė						
Serbentai	X	X	X	X	X	X
Plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						
Parduota, t						
Pajamos, Lt						
...	X	X	X	X	X	X
Plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						
Parduota, t						
Pajamos, Lt						
Vaistažolininkystė						
Kraujažolės	X	X	X	X	X	X
Plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						
Parduota, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

Pajamos, Lt						
...	X	X	X	X	X	X
Plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						

Parduota, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						
Pajamos, Lt						
Gėlininkystė						
Tulpės	X	X	X	X	X	X
Plotas, ha						
Derlingumas						
Pagaminta						
Parduota						
Vidutinė kaina						
Pajamos, Lt						
....						
Plotas, ha						
Derlingumas						
Pagaminta						
Parduota						
Vidutinė kaina						
Pajamos, Lt						
Sodininkystė						
Obuoliai	X	X	X	X	X	X
Plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						
Parduota, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						
Pajamos, Lt						
...						
Plotas, ha						
Derlingumas, t/ha						
Pagaminta, t						
Parduota, t						
Vidutinė kaina, Lt/t						
Pajamos, Lt						
Pajamos iš viso						
Pienininkystė						
Karvių skaičius, vnt.						
Vidutinis primilžis iš karvės, t						
Ožkų skaičius, vnt.						
Vidutinis primilžis iš ožkos, t						
Avių skaičius, vnt.						
Vidutinis primilžis iš avies, t						
Parduota natūralaus pieno, t						
Vidutinė natūralaus pieno kaina, Lt/t						
Pajamos, Lt						

Produkcijos gamyba ir pardavimai:

Pieno kvota |_|_|_|_| (t)

Planuojamas pieno kvotos įsigijimo šaltinis, jei projekte numatyta didinti pieno gamybos apimtį:

☐	Perkama pieno kvota
☐	kiti

Mėsinė galvijininkystė, kitos gyvulininkystės šakos

Karvės						
Gyvulių skaičius, vnt.						
Parduota gyvulių, vnt. arba kg						
Vidutinė gyvulio pardavimo kaina, Lt/100 kg						
Pajamos, Lt						
...						
Gyvulių skaičius, vnt.						
Parduota gyvulių, vnt. arba kg						
Vidutinė gyvulio pardavimo kaina, Lt/100 kg						
Pajamos, Lt						
Kita gamyba						
...						
Pagaminta produktų, t						
Parduota, t						
Produkto kaina, Lt/t						
Pajamos, Lt						
...						
Pagaminta produktų, t						
Parduota, t						
Produkto kaina, Lt/t						
Pajamos, Lt						
Paslaugos						
...						
Vnt.						
Paslaugos įkainis, Lt						
Pajamos, Lt						
...						
Vnt.						
Paslaugos įkainis, Lt						
Pajamos, Lt						
Pajamos iš viso:						

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

VI. INFORMACIJA APIE ŪKIO SUBJEKTO VEIKLOS SĄNAUDAS (LT)

Sąnaudos	Ataskaitiniai metai	Prognoziniai metai				
		____ metai	____ metai	____ metai	____ metai	____ metai
Kintamos sąnaudos:						
.....						
.....						
.....						
Iš viso:						
Pastovios sąnaudos:						
.....						
.....						
.....						
Iš viso:						
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas						
ES paramos nusidėvėjimas						
Kitos						

VII. INFORMACIJA APIE ŽEMĖS VALDAS, HA (pateikiama informacija apie valdomus žemės plotus)

	Ataskaitiniai 20____ metai		Proгноzes projekto įgyvendinimo metais									
			____ metai		____ metai		____ metai		____ metai		____ metai	
	1 ¹	2 ²	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1. Žemės ūkio naudmenų plotas, ha												
1.1. ariama žemė, ha												
1.2. pievos ir ganyklos, ha												
1.3. sodai ir uogynai, ha												
2. Kita žemė, ha												
3. Iš viso												

VIII. INFORMACIJA APIE ILGALAIKĮ TURTĄ (LT)

Straipsnis	Ataskaitiniai metai	Prognoziniai metai				
		____ metai	____ metai	____ metai	____ metai	____ metai
Žemė						
Turto vertė metų pradžioje						
Įsigyta per metus						
Parduota per metus						
Turto likutinė vertė metų pabaigoje						
Pastatai						

Straipsnis	Ataskaitiniai metai	Prognoziniai metai				
		_____metai	_____metai	_____metai	_____metai	_____metai
Turto vertė metų pradžioje						
Įsigijimai per metus						
Pardavimai, nurašymai per metus						
Įsigijimo vertė metų pabaigoje						
Sukauptas nusidėvėjimas metų pradžioje						
Priskaičiuota						
Nurašyto turto nusidėvėjimas						
Sukauptas nusidėvėjimas metų pabaigoje						
Turto likutinė vertė metų pabaigoje						
...						
Turto vertė metų pradžioje						
Įsigijimai per metus						
Pardavimai, nurašymai per metus						
Įsigijimo vertė metų pabaigoje						
Sukauptas nusidėvėjimas metų pradžioje						
Priskaičiuota						
Nurašyto turto nusidėvėjimas						
Sukauptas nusidėvėjimas metų pabaigoje						
Turto likutinė vertė metų pabaigoje						

¹ Nuosavybės teise valdoma žemė.

² Nuomos, panaudos ar kitais pagrindais valdoma žemė.

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

IX. INFORMACIJA APIE INVESTICIJAS IR FINANSAVIMO ŠALTINIUS

1. Numatomos investicijos, jų vertė, finansavimo šaltinis ir investavimo terminai

Numatoma investicija	Suma be PVM, Lt	Suma su PVM, Lt	Finansavimo šaltinis ir suma, Lt	Investavimo terminas (metai, mėn.)
Iš viso:				

2. Investicijų įgyvendinimo ir paramos išmokėjimo planas

Investicija	Data (metai, mėn.)	Investicijų suma, Lt (be PVM)	Investicijų suma, Lt (su PVM)	Paramos suma, Lt
I etapas				
.....				
Iš viso investicijų:	X			X
Paramos išmokėjimas už I etapą.		X	X	

II etapas				
.....				
Iš viso investicijų:	X			X
Paramos išmokėjimas už II etapą.		X	X	
N etapas				
.....				
Iš viso investicijų:	X			X
Paramos išmokėjimas už N etapą.		X	X	

X. INFORMACIJA APIE PASKOLAS IR (ARBA) IŠPERKAMĄJĄ NUOMĄ (LIZINGĄ) (LT)

1. Turimos paskolos ir (arba) išperkamoji nuoma (Lt) (nurodoma informacija apie pareiškėjo turimas paskolas ir išperkamąją, nuomą, ataskaitinių metų pabaigoje prieš paramos paraiškos pateikimą)

Paskolos ir (arba) lizingo davėjas (bankas ar kt.)	Paskolos ir (arba) lizingo paskirtis ir gavimo data	Suma	Palūkanų norma (proc.)	Paskolos ir (arba) lizingo likutis 20____ 01 01
--	---	------	------------------------	--

.....				
Iš viso:		X	X	

2. Paskolų aptarnavimas (Lt) (nurodomas paskolų aptarnavimo grafikas. Jei paskolos yra skirtingų palūkanų, mokamos palūkanos apskaičiuojamos pagal kiekvieną paskolą)

Nr.	Rodikliai	Ataskaitiniai metai	Prognoziniai metai				
			metai	metai	metai	metai	metai
1.	Paskolų likutis laikotarpio pradžioje:						
1.1.	Ilgalaikė paskola						
1.2.	Trumpalaikė paskola						
2.	Investicinės paskolos paėmimas						
3.	Trumpalaikės paskolos paėmimas						
4.	Investicinės paskolos grąžinimas						
5.	Trumpalaikės paskolos grąžinimas						
6.	Paskolų likutis laikotarpio pabaigoje (1+2+3-4-5)						
7.	Paskolų palūkanų mokėjimas						

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

3. Išperkamosios nuomos (lizingo) aptarnavimas (Lt) (nurodomas išperkamosios nuomos aptarnavimo grafikas. Jei išperkamoji nuoma yra skirtingų palūkanų, mokamos palūkanos apskaičiuojamos pagal kiekvieną išperkamosios nuomos sutartį)

Nr.	Rodikliai	Ataskaitiniai	Prognoziniai metai
-----	-----------	---------------	--------------------

		metai	<u> </u> metai	<u> </u> metai	<u> </u> metai	<u> </u> metai	<u> </u> metai
1.	Nesumokėtos išperkamosios nuomos dalis laikotarpio pradžioje						
2.	Suteikta išperkamosios nuomos suma						
3.	Sumokėta išperkamosios nuomos dalis						
4.	Nesumokėtos išperkamosios nuomos dalis laikotarpio pabaigoje (1+2-3)						
5.	Išperkamosios nuomos palūkanų mokėjimas						

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

XI. FINANSINĖS ATASKAITOS

Balanso prognozės

(ūkio / įmonės pavadinimas)

	Straipsniai	Ataskaitiniai metai	Prognozės				
			20... m.	20... m.	20... m.	20.. m.	20... m.
	TURTAS						
	A. ILGALAIKIS TURTAS						
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS						
II.	MATERIALUSIS TURTAS						
II.1.	Žemė						
II.2.	Mškas						
II.3.	Pastatai ir statiniai						
II.4.	Mašinos ir įrengimai						
II.5.	Transporto priemonės						
II.6.	Kitas materialusis turtas						
II.7.	Nebaigta statyba						
III.	FINANSINIS TURTAS						
	B. BIOLOGINIS TURTAS						
I.	DAUGIAMEČIAI SODINIAI						
II.	GYVULIAI IR KITI GYVŪNAI						
III.	PASĖLIAI						
	C. TRUMPALAIKIS TURTAS						
I.	ATSARGOS, IŠANKSTINIAI APMOKĖJIMAI IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS						
1.1.	Atsargos						
I.1.1.	Medžiagos						

	Straipsniai	Ataskaitiniai metai	Prognozės				
			20... m.	20... m.	20... m.	20.. m.	20... m.
I.1.2.	Nebaigta gamyba						
I.1.3.	Žemės ūkio produkcija						
I.1.4.	Kita produkcija						
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai						
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS						
II.1.	Pirkėjų įsiskolinimas						
II.2.	Kitos gautinos sumos						
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS						
IV.	PINIGAI LR PINIGŲ EKVIVALENTAI						
	TURTO IŠ VISO:						

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
D.	NUOSAVAS KAPITALAS					
I.	KAPITALAS					
I.1.	Išstatinis (pasirašytasis) arba pagrindinis					
I.2.	Pasirašytasis neapmokėtas kapitalas (-)					
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)					
III.	REZERVAI					
IV.	NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)					
E.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS					
F.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI					
I.1.	Paskolos					
I.2.	Lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimai					
I.3.	Kitos mokėtinų sumų ir ilgalaikiai įsipareigojimai					

II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI						
II.1.	Ilgalaikių skolų einamoji dalis						
II.2.	Paskolos						
II.3.	Skolos tiekėjams						
II.4.	Gauti išankstiniai apmokėjimai						
II.5.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai						
II.6.	Kitos mokėtinų sumų ir trumpalaikiai įsipareigojimai						
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:						

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

Pelno (nuostolių) prognozės

(ūkio / įmonės pavadinimas)

	Straipsniai	Ataskaitiniai metai	Prognozės				
			20... m.	20... m.	20... m.	20... m.	20... m.
I.	PARDAVIMO PAJAMOS						
I.1.	Iš augalininkystės produkcijos pardavimo						
I.2.	Iš gyvulių ir kitų gyvūnų pardavimo						
I.3.	Iš kitos gyvulininkystės produkcijos pardavimo						
I.4.	Iš perdirbtos žemės ūkio produkcijos pardavimo						
I.5.	Iš paslaugų žemės ūkiui						
II.	PAGAMINTOS PRODUKCIJOS, NEBAIGTOS GAMYBOS IR GYVŪNŲ BEI KITO BIOLOGINIO TURTO LIKUČIŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS (SUMAŽĖJIMAS)						

	Straipsniai	Ataskaitiniai metai	Prognozės				
			20... m.	20... m.	20... m.	20... m.	20... m.
III.	ŪKIO/ĮMONES REIKMĖMS SUNAUDOTA PRODUKCIJA						
IV.	ASMENINĖMS REIKMĖMS SUVARTOTA ŪKIO PRODUKCIJA, GYVULIAI IR KITI GYVŪNAI						
V.	GYVULIŲ BEI KITŲ GYVŪNŲ IR KITO BIOLOGINIO TURTO PIRKIMAI (-)						
VI.	BENDROJI PRODUKCIJA						
VII.	KINTAMOSIOS SĄNAUDOS						
VIII.	BENDRASIS GAMYBINIS PELNAS (NUOSTOLIAI)						
IX.	PASTOVIOS SĄNAUDOS						
X.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)						
XI.	DOTACIJOS, SUSIJUSIOS SU PAJAMOMIS						
XII.	KITA VEIKLA						
XIII.	FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)						
XIV.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)						
XV.	PAGAUTE						
XVI.	NETEKIMAI						
XVII.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ						
XVIII.	PELNO (GYVENTOJŲ PAJAMŲ) MOKESTIS						
XIX.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)						

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

Pinigų srautų prognozės

(ūkio / įmonės pavadinimas)

Eil. Nr.	Straipsniai	Ataskaitiniai metai	Prognozė				
			20.... m.	20.... m.	20.... .m.	20... m.	20... m.
I.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai						
I.1.	Grynasis pelnas (+) arba nuostoliai (-)						
I.2.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas (amortizacija) (+)						
I.3.	Po vienerių metų gautinų sumų padidėjimas (-), sumažėjimas (+)						
I.4.	Atsargų padidėjimas (-), sumažėjimas (+)						
I.5.	Biologinio turto padidėjimas (-), sumažėjimas (+)						
I.6.	Pirkėjų įsiskolinimo padidėjimas (-), sumažėjimas (+)						
I.7.	Kitų gautinų sumų ir sumokėtų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (-), sumažėjimas (+)						
I.8.	Kito trumpalaikio turto padidėjimas (-), sumažėjimas (+)						
I.9.	Skolų tiekėjams ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (+), sumažėjimas (-)						
I.10	Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (+), sumažėjimas (-)						
I.11.	Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas (+), sumažėjimas (-)						
I.12.	Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas: nuostolis (+), pelnas (-)						

Eil. Nr.	Straipsniai	Ataskaitiniai metai	Prognozė				
			20.... m.	20.... m.	20.... .m.	20... m.	20... m.
I.13.	Ilgalaikio materialiojo turto perleidimo ir likvidavimo rezultato eliminavimas: nuostolis (+), pelnas (-)						
I.14.	Ūkininko ar gyventojų asmeninėms reikmėms sunaudota ūkio produkcija, gyvuliai ir kiti gyvūnai (-)						
	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai						
II.	Investicinės veiklos pinigų srautai						
II.1.	Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) įsigijimas (-)						
II.2.	Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas (+)						
II.3.	Ilgalaikių investicijų įsigijimas (pirkimas) (-)						
II.4.	Ilgalaikių investicijų perleidimas (pardavimas) (+)						
II.5.	Gauti dividendai, palūkanos (+)						
II.6.	Kiti investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimai (+)						
II.7.	Kiti investicinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai (-)						
	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai						
III.	Finansinės veiklos pinigų srautai						
III.1.	Ūkininko ir jo partnerių ar gyventojų įnašai (+)						
III.2.	Pinigų išmokėjimas ūkininkui ir jo partneriams ar gyventojui (-)						
III.3.	Gautos dotacijos, susijusios su turtu (+)						
III.4.	Paskolų gavimas (+)						
III.5.	Paskolų grąžinimas (-)						
III.6.	Sumokėtos palūkanos (-)						

Eil. Nr.	Straipsniai	Ataskaitiniai metai	Progozė				
			20.... m.	20.... m.	20.... .m.	20... m.	20... m.
III.7.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai (+)						
III.8.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai (-)						
	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai						
IV.	Valiutų kursų pasikeitimo įtaka grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui						
	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)						
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje						
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje						

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

XII. INFORMACIJA APIE ŪKIO SUBJEKTO EKONOMINIO GYVYBINGUMO

RODIKLIUS (nurodomi apskaičiuoti ekonominį gyvybingumą pagrindžiantys rodikliai (paskolų padengimo, skolos ir veiklos pelningumą įrodantys rodikliai) PASTABA. Naujai įregistruotą kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) ekonominį tinkamumą pagrindžiantys rodikliai apskaičiuojami vadovaujantis ūkinės veiklos pradžios balanso ir 5 (penkerių) prognozinių metų pelno (nuostolių), balanso ir pinigų srautų ataskaitų duomenimis.

Rodikliai	Praėjusieji metai	Ataskaitiniai metai	Prognoziniai metai				
			___ metai	___ metai	___ metai	___ metai	___ metai
Paskolų padengimo							
Skolos							
Pelningumo							

(pareiškėjo arba jo įgalioto asmens pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Pareiškėjo arba jo įgalioto asmens parašas _____

Papildyta priedu:

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Sutinku, kad man suteiktas Bendrosios subsidijos ekvivalents būtų išskaičiuotas iš paramos.

Įsipareigoju suteiktą paskolą naudoti pagal nurodytą paskirtį.

* Pildydami rašykite didžiosiomis raidėmis ir aiškiu šriftu

(pareiškėjo arba jo įgalioto
asmens pareigų
pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė) pareigos)

Papildyta priedu:

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-53](#), 2008-01-31, Žin., 2008, Nr. 17-584 (2008-02-09), i. k. 1082330ISAK0003D-53

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-197](#), 2008-04-09, Žin., 2008, Nr. 42-1568 (2008-04-12), i. k. 1082330ISAK003D-197

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-213](#), 2008-04-16, Žin., 2008, Nr. 45-1695 (2008-04-19), i. k. 1082330ISAK003D-213

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-388](#), 2008-07-16, Žin., 2008, Nr. 82-3274 (2008-07-19), i. k. 1082330ISAK003D-388

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-399](#), 2008-07-21, Žin., 2008, Nr. 86-3433 (2008-07-29), i. k. 1082330ISAK003D-399

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-566](#), 2008-10-27, Žin., 2008, Nr. 125-4759 (2008-10-30), i. k. 1082330ISAK003D-566

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-328](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2167 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-328

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-493](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 84-3549 (2009-07-16), i. k. 1092330ISAK003D-493

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-556](#), 2009-08-03, Žin., 2009, Nr. 94-4021 (2009-08-06), i. k. 1092330ISAK003D-556

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-770](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 125-5412 (2009-10-20), i. k. 1092330ISAK003D-770

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-776](#), 2009-10-16, Žin., 2009, Nr. 126-5452 (2009-10-22), i. k. 1092330ISAK003D-776

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-825](#), 2009-11-02, Žin., 2009, Nr. 132-5765 (2009-11-05), i. k. 1092330ISAK003D-825

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-13](#), 2010-01-19, Žin., 2010, Nr. 9-440 (2010-01-23), i. k. 1102330ISAK0003D-13

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-39](#), 2010-01-25, Žin., 2010, Nr. 12-594 (2010-01-30), i. k. 1102330ISAK0003D-39

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-221](#), 2010-03-15, Žin., 2010, Nr. 31-1459 (2010-03-18), i. k. 1102330ISAK003D-221

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-542](#), 2010-06-07, Žin., 2010, Nr. 67-3364 (2010-06-10), i. k. 1102330ISAK003D-542

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

17.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-140](#), 2011-02-22, Žin., 2011, Nr. 23-1131 (2011-02-24), i. k. 1112330ISAK003D-140

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

18.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-462](#), 2012-06-21, Žin., 2012, Nr. 70-3638 (2012-06-23), i. k. 1122330ISAK003D-462

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

19.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-32](#), 2013-01-14, Žin., 2013, Nr. 6-234 (2013-01-17), i. k. 1132330ISAK0003D-32

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

20.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-447](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 70-3550 (2013-07-01), i. k. 1132330ISAK003D-447

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės "Žemės ūkio valdų modernizavimas" antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

21.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-182](#), 2015-03-18, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03945

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. 3D-480 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ antrosios ir trečiosios veiklos sričių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo